

Na 28! stronach:

- II ZJAZD WIĘŹNIÓW
- Najlepsi uczniowie
- U Chojanów ● Sport
- W puszczy odnowa

Jubileuszowe życzenia

Z okazji wydania 50 numeru *Wronieckich Spraw* i 5-lecia gazety, otrzymaliśmy kolejne, jubileuszowe życzenia i gratulacje od bratnich Redakcji: *Tygodnika Piłskiego*, *Ujskich Spraw* i *Nadnoteckich Ech*,
Dziękujemy Wam i po koleżeńsku mówimy: **połamania piór!**

Redakcja WS

Rok VI, nr:

7 (54) - **8** (55)

lipiec, sierpień 1995 r.

Cena 2,00 zł

wronieckie

MIESIĘCZNIK TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI WRONIECKIEJ

sprawy

ISSN 1231-5680

AWANSOWALI DO I LIGI

Dariusz Wojtasiński, Mirosław Siara, Jacek Cieśla, Roman Wachowiak, Błażej Gacek, Grzegorz Kijek, Czesław Owczarek, Radosław Biliński, Paweł Kryszalowicz, Zbigniew Małachowski, Marian Kurowski (trener), Ryszard Forbich (menadżer), Sławomir Zgrajewski, Jarosław Sapiński, Piotr Cejrowski, Zbigniew Pleśnierowicz, Waldemar Sobkowiak, Tomasz Oleszek, Maciej Lopatka (masażysta), Marek Pogorzelszyk (kierownik drużyny), Karol Brodowski (II trener), Piotr Dubiela, Jurij Szatalow, Sławomir Rafałowicz, Artur Bugaj, Marek Szafer.

W 45 rocznicę utworzenia we Wronkach Technikum Przemysłu Spożywczego, 3 czerwca odbył się zjazd absolwentów tej szkoły z lat 1954 - 1966.

Spotkanie po latach

Od 1950 roku, przez szesnaście lat, wroniecka szkoła kształciła specjalistów w dziedzinie przetwórstwa ziemniaczanego. Jej absolwenci stanowili kadre techniczną w 23 zakładach ziemniaczanych w Polsce, których najwięcej jest oczywiście w Wielkopolsce (nie bez powodu nazywanej - *Pyrlandia*) Pomysłodawcą i głównym organizatorem zjazdu był Kazimierz Grott, zastępca dyrektora wronieckiego ZPZ-u, pełniący funkcję przewodniczącego Rady MiG Wronki. Rozsyłając zaproszenia koleżankom i kolegom nie spodziewał się, że aż z takim entuzjazmem zostaną one przyjęte. Na zjazd do Wronek przybyło ponad 130 absolwentów, przyjechali z odległych stron Polski a nawet z zagranicy. Wśród ówczesnych absolwentów nie brakuje dzisiaj dyrektorów i ludzi z tytułami naukowymi. Przybyło też wielu nauczycieli i zaproszonych gości. Wśród nich m.in. byli: prezes PPZ Polziemu, dr Józef Gładkowski; prezes WPPZ w Luboniu, Zbigniew Anteck; dyrektor PPZ w Pile, Błażej Żurkiewicz; dyrektor wronieckiego ZPZ-u, Antoni Kierończyk oraz dyrektor FMiU Spomasz (producent urządzeń dla prze-

mysłu ziemniaczanego) Werner Kaszny.

Podczas otwarcia zjazdu, który miał miejsce w budynku szkoły, uhonorowany został ówczesny nauczyciel - dr geografii Leon Pila-

rzyk, jeden z pionierów wronieckiego harcerstwa (obecnie mieszkaniec Poznania). Leon Pilarczyk został przez władze miasta odznaczony medalem *Za zasługi dla Miasta i Gminy Wronki*. Z miłym ges-

tem wystąpił były uczeń tej szkoły, Jan Krzyżko z Leszna (rodem z Rzecina), który na rzecz szkoły przekazał 10 mln st. złotych.

Wcześniej, przed spotkaniem w szkole, całe bractwo zjazdu uczestniczyło we Mszy świętej, po której spotkali się w klasztorze z franciszkanami. Dzisiejszy klasztor mieści w swoich murach *Wyższe Seminarium Duchowne*, wcześniej, do końca roku szkolnego 1964/65 był tutaj internat technikum. Byli na cmentarzu złożyli kwiaty na grobach zmarłych kolegów i nauczycieli. Później zwiedzali autokarem miasto. Dla wielu, po 40 latach, były to już zupełnie inne Wronki. Wielu chętnie skorzystało z okazji obejrzenia meczu piłkarskiego drugoligowej *Amiki*, kandydata do ekstraklasy. Obiad i wystawna kolacja przygotowana była w internacie technikum, w którym i wokół którego, przy muzyce, tańcach i ognisku trwało towarzyskie spotkanie do późnej nocy.

Organizatorzy, na okoliczność zjazdu, wydali pamiątkowy folder, w którym zawarli historię szkoły, listę nauczycieli i absolwentów oraz zaznaczyli rolę przemysłu ziemniaczanego w Polsce.

Cała grupa zjazdowa przed internatem

FRAGMENTY PRZEMÓWIEN I LISTÓW JAKIE SKIEROWANO DO UCZESTNIKÓW ZJAZDU, ORAZ LISTÓW JAKIE NAPŁYŃY PO ZJEZDZIE NA RECE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU ORGANIZACYJNEGO.

Szanowni Absolwenci z Wronieckiej Kuźni Kadr przetwórstwa ziemniaczanego w Polsce. W imieniu Zarządu Spółki „Polziem”, składam najlepsze podziękowania za wieloletni wkład na rzecz rozwoju branży ziemniaczanej. Wielu spośród obecnych Absolwentów tego Wydziału, całe, lub prawie całe zawodowe życie związało z polskim krochmalnictwem, zajmując bardzo często kierownicze stanowiska. Wielu pracuje do dzisiaj. Zostawiliście trwałą wkład w rozwój przetwórstwa ziemniaków, który będzie widoczny przez wiele następnych lat.

dr inż. Józef Gładkowski

Wzruszające spotkanie po latach. Przenieśliśmy się myślami do tamtych lat cudownych, lat czasu dorastania i wczesnej młodości. Byliśmy tu, we Wronkach, tacy młodzi, czyści, pełni ideałów wszczepionych nam przez niezapomnianych naszych Nauczycieli - a potem było dorosłe życie. Co w nas zostało z tamtych lat?

W skupieniu, z zadumą, składaliśmy kwiaty na grobach tych, którym tak wiele zawdzięczamy i tych, którzy winni być tu jeszcze razem z nami. Spotkanie z miastem naszej młodości, które tak bardzo zmieniło się na korzyść, z jego historią, w Muzeum Regionalnym także dostarczyło nam wielu przeżyć. A potem cudownie zabrzmiał dzwonek, wzywający nas jeszcze raz do szkoły, jak to bywało niezliczoną ilość razy. Wzruszenie ścisnęło gardło, przyspieszało bicie serc. Nastąpiła podniosła chwila oficjalnego otwarcia I Zjazdu. Radosne spotkania w klasach. Pytaniom i wspomnieniom nie było końca.

Przed klasztorem OO. Franciszkanów; powitania, uściski i wspólna Msza Św.

W Muzeum Regionalnym, dr Pilarczyk (z lewej) przed sztandarem swojej drużyny harcerskiej; z prawej Lech Krzyżaniak

PODZIĘKOWANIE

Komitet Organizacyjny Zjazdu składa podziękowanie Kierownictwu Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 we Wronkach za pomoc i udostępnienie pomieszczeń szkoły i internatu. Przekazujemy jednocześnie kwotę 600 zł (6 mln starych zł) na potrzeby szkoły. Wyrazy podziękowania kierujemy do oo. Franciszkanów za odprawioną Mszę świętą i za poczęstunek dla wszystkich uczestników zjazdu.

Maryla Bątkiewicz

Na Twoje ręce - Kaziu, składam bardzo, bardzo serdeczne podziękowania dla wszystkich Członków Komitetu Organizacyjnego, za kilkumiesięczną pracę, której owocem było nasze spotkanie. Dla mnie była to „duża sprawa”. Nie umniejszając niczyjego wkładu - ja długo będę pamiętała Twoją zatroskaną i zmęczoną twarz, niewidzące oczy Janki Wilczyńskiej i zabieganego Olka Zielińskiego. Tę Trójkę ściskam i całuję. Do zobaczenia.

JEDZIEMY NA ZLOT!

W 1995 roku mija 85 lat od powstania ruchu harcerskiego w Polsce oraz 60 lat od jubileuszowego Zlotu Harcerstwa w Spale. Z tej okazji Rada Naczelna ZHP zwołała Światowy Zlot Harcerstwa Polskiego. Odbywać się on będzie od 3. do 15. sierpnia br. w Zegrzu pod Warszawą.

W połowie czerwca drużynowa „Chęchaczy” odebrała z rąk komendanta Chorągwi Wielkopolskiej oficjalną nominację na Zlot, podpisaną przez Naczelnika ZHP.

W Zegrzu spotka się ponad 6 tysięcy harcerki i harcerzy z całej Polski, młodzież harcerska z 14 krajów i 4 kontynentów, zrzeszona w ZHP poza granicami kraju oraz harcerskie drużyny polonijne z Białorusi, Ukrainy, Czech, Węgier, reprezentacje organizacji skautowych z 17 państw Europy.

Drużyny zlotowe będą obozować w 11 gniazdach: Pomorze, Warmia-Mazury, Wielkopolska, Wisła, Stołeczne, Polska środkowa, Małopolska, Podlasie, Górny Śląsk oraz gniazdo „Korzenie”. „Chęchaczy” wchodzi w skład gniazda wielkopolskiego, oznaczonego numerem pierwszym. Nasze gniazdo podzielone zostało na 13 obozów: 2 Piasztowski, 2 Ogólnoharcerskie, Gniezno 2000, Straż Miejska, Pożarnicy, Sanitarny, HSI, Poczta-Łączność, Woda-Powietrze, Artystyczny, Sprawne Ręce. W naszym gnieździe mieszkać będzie 440 osób, przedstawiciele 17 hufców i 27 dru-

żyn, wybranych spośród 697 drużyn harcerskich i 122 drużyn starszoharcerskich oraz 114 drużyn wielopoziomowych, tworzących Chorągiew Wielkopolską.

Program Zlotu jest bardzo bogaty. Każdego dnia prezentować się będzie jedno z gniazd. Poza tym przewidziano Dzień Wędrowców, Złotową Olimpiadę Sportową, Złotowy Festiwal Kultury, Dzień Harcerski w Warszawie (rajd po stolicy, apel przed Grobem Nieznanego Żołnierza, festyn na Starówce, koncert na Stadionie X-lecia), Harcerski Wielobój Sprawnościowy, Spotkanie Harcerskich Pokoleń. To tylko największe z imprez; wiele innych odbywać się będzie w gniazdach.

Po ostatnim artykule zgłosił się do nas pan **Tadeusz Sikora**, wroński lekarz, który w wieku 12 lat był uczestnikiem Zlotu w Spale, reprezentował wówczas hufiec Ostrów Wielkopolski. Była to dla nas ogromna niespodzianka, o której poinformowaliśmy komendanta naszego gniazda. W zamian otrzymaliśmy oficjalne zaproszenie dla dha Sikory do udziału w Spotkaniu Harcerskich Pokoleń lub też, jeśli wyrazi taką ochotę, może obozować wraz z nami przez całe dwa tygodnie, pełniąc rolę lekarza gniazda. Oczywiście, mamy nadzieję, że dha Sikora wybierze drugą możliwość, będzie to dla nas wielki zaszczyt.

drużynowa Chęchaczy

W ŚWIĘTOJAŃSKĄ NOC

W sobotę 24 czerwca, NIGHT CLUB „Romans” w Wartosławiu gościł po raz pierwszy wykonawców POLSKIEJ MUZYKI DANCE, znanych z programu **Power Dance**, nadawanego na Polsacie. Przyjechali do nas z Warszawy: **KASIA LESING**, **DANIEL** oraz **BEAT MAGIC**. Koncertowali podczas dyskoteki przez godzinę.

Zaprezentowali nam swoje najpopularniejsze utwory, takie jak „Wielki błękit”, „Szalony doping”, „Ty”. W sali panowała typowo koncertowa atmosfera. Wszyscy świetnie się bawiliśmy. Niektórym udało się nawet zdobyć autografy i zrobić sobie zdjęcie z Kasią i Danielem.

Postaramy się już w niedługim czasie zaprosić do „Romansu” kolejne zespoły, wykonujące tego rodzaju muzykę, np. **JAMROSE!**

Klub „Romans” zaprasza od wtorku do niedzieli w godz. 19.00-1.00.

Ewa Pawlak

Autografy Gwiazd

*Kasia Lesing
Dla ery
(wartaślaw 95)*
Beat Magic

Spisali nas...

W dniach 18-31 maja w całej Polsce odbył się Spis Ludności i Mieszkań. Spis przeprowadzony został metodą reprezentacyjną - w ok. 600000 (5%) wylosowanych mieszkań w kraju, a zebrane przez rachmistrzów dane zostaną uogólnione na całą zbiorowość kraju. Na terenie miasta i gminy Wronki do spisu wylosowanych zostało 461 mieszkań, które odwiedziło 10 rachmistrzów spisowych.

Zebrane podczas spisu informacje objęte są tajemnicą statystyczną i będą wykorzystywane wyłącznie do sporządzania opracowań i analiz statystycznych.

Spis dostarczy władzom lokalnym i państwowym oraz różnym organizacjom i grupom społecznym niezbędnej wiedzy o sytuacji demograficznej, zawodowej i mieszkaniowej ludności - wiedzy niezbędnej do rozwiązywania licznych problemów społecznych i potrzeb życiowych społeczeństwa.

[jz]

MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM

Finał wojewódzki XVIII Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, który przebiegał pod hasłem: *Młodzież zapobiega pożarom*, w tym roku odbył się we Wronkach. O awans do finału turnieju na szczeblu centralnym rywalizowała młodzież w dwóch grupach wiekowych; od 12 do 15 lat (gr.I) oraz od 16 do 19 lat (gr.II).

W sali Wronieckiego Ośrodka Kultury zdecydowanie większą wiedzę pożarniczą wykazały się dziewczyny, które zwyciężyły w obu grupach. Województwo piłskie w finale centralnym, w Radomiu, reprezentować będą: **Katarzyna Datkiewicz** ze Złotowa (w grupie starszej) i **Mariola Zychal** z Wałcza (w grupie młodszej). Katarzyna w części pisemnej napisała test najlepiej. W finale - w części ustnej - nie dała szans pozostałej czwórce chłopców, zdobywając komplet punktów. O drugie miejsce zacięty bój toczyli Sylwester Harkot z Wałcza i Marcin Piszczek z Piły. Dopiero w drugiej rundzie dogrywki Marcin musiał uznać wyższość Sylwki i zadowolić się miejscem trzecim.

Nie mniejsze emocje były w grupie młodszej, w której kolejne miejsca dzieliły tylko jednopunktowe różnice. W tej grupie drugie miejsce zajął **Paweł Nalepa** z Wałcza (jedyne dziecko wśród piątki finalistów po części pisemnej), miejsce trzecie - **Magda Ograbek** z Szydłowa.

Miłym akcentem dla gospodarzy finału wojewódzkiego turnieju wiedzy pożarniczej, było nagrodzenie wronczanki, Marietty Nowak, która w wojewódzkim konkursie plastycznym pt. *Strażacki trud dla ciebie i innych* zajęła drugie miejsce. Pokonkursowa wystawa prac towarzyszyła turniejowi we Wronkach.

Jurorzy turnieju (Zdzisław Pudłowski - przewodniczący, Czesław Dymek, Zbigniew Kawa, Andrzej Kacprzak, Leontyna Kuriata), wraz z prowadzącym turniej, Andrzejem Jankowskim sprawnie doprowadzili go do końca, dając nagrodzonym możliwość wyboru nagród. Wszyscy zawodnicy ścisłego finału zostali obdarowani wartościowymi nagrodami rzeczowymi, które ufundowali organizatorzy turnieju: Wojewódzki Związek Ochotniczych Straży Pożarnych R.P. w Pile i Wroniecki Ośrodek Kultury oraz Zarząd M-G OSP we Wronkach.

Najmłodszy uczestnik wojewódzkiego finału, Adam Baranowski z Krąjenki otrzymał ogromnego, pluszowego misia. Najatrakcyjniejszą nagrodą okazał się *rower*, ufundowany przez burmistrza Kazimierza Michalaka, który wybrała sobie laureatka, **Kasia Datkiewicz**.

Poza rywalizacją uczestnicy turnieju gościli na terenie harcówki *Chęchaczy* i zwiedzili wronieckie muzeum. Podczas imprezy wszystkie przerwy w turniejowym boju wypełnił zespół **UKŁAD**, który licznie przybyłą młodzież bawił muzyką i śpiewem.

Paweł Bugaj

UCHWAŁA NR XI/63/95 Rady Miasta i Gminy Wronki z dnia 30.06.1995

ZMIANA GRANIC

w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznej zmiany granic administracyjnych miasta Wronki.

Na podstawie art.18 ust.1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym /Dz.U. Nr 16 poz. 95 z późniejszymi zmianami/ oraz art.7 ust.2 pkt 1 w związku z art. 8 ust.1 ustawy z dnia 6 maja 1987 roku o konsultacji i referendum /Dz.U.Nr 14, poz.83/, Rada Miasta i Gminy Wronki uchwala co następuje:

- § 1 Poddaje się konsultacji z mieszkańcami miasta i gminy Wronki projekt uchwały stanowiący załącznik nr1.
- § 2 Mieszkańcy zainteresowanych sołectw i osiedli mogą zgłaszać uwagi do projektu uchwały Rady o zmianie granic miasta i sołectw.
- § 3 Projekt uchwały będzie wyłożony do wglądu mieszkańców w Urzędzie Miasta i Gminy, pokój nr 12.
- § 4 Mieszkańcom sołectw przedstawiony będzie projekt uchwały na zebraniach wiejskich, zaś mieszkańcom miasta na ogólnych zebraniach mieszkańców.
- § 5 Uwagi do projektu uchwały można zgłaszać na zebraniach oraz w Urzędzie Miasta i Gminy, w miejscu jego wyłożenia do dnia 31 października.
- § 6 Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta i Gminy Wronki.
- § 7 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały

PROPONOWANA KOREKTA GRANIC MIASTA WRONKI

1. *Wieś Stróżki* - do miasta Wronki włączyć teren przyległy do ulicy Mickiewicza, obejmujący istniejące *osiedle Leśne* - zabudowa szeregowa, oraz teren pod budownictwo spółdzielcze. Powierzchnia: ca 26 ha.
2. *Wieś Popowo* - do miasta Wronki włączyć teren przyległy do drogi w kierunku Chojna (droga jest przedłużeniem ulicy Myśliwskiej). Z lewej strony drogi granicę wyznaczy tor kolejowy w kierunku Krzyża. Z prawej strony drogi granicę wyznaczy nieruchomość prywatna (działka nr 182). Ponadto włączony ma być teren na północ od ul. Zacisze obejmujący cmentarz. Powierzchnia: ca 44 ha.
3. *Wieś Nowawieś* - do miasta Wronki włączyć teren z zabudową jednorodzinną, działki przyległe do ul. 22 - Lipca od strony Nowejwsi, oraz włączyć ul. Wyzwolenia wraz z przyległymi do niej nieruchomościami. Granicę wschodnią terenu wyznacza droga krajowa nr 184. Powierzchnia: ca 12 ha.
4. *Obelzanki*. Do miasta Wronki włączyć teren drugiej płyty boiska. Powierzchnia: ca 7 ha.

Z posiedzenia rady

Na XI sesji Rady Miasta i Gminy Wronki radni wysłuchali kilku informacji: o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie oraz stanie bezrobocia. Podjęli kilka istotnych uchwał dotyczących: zmiany ceny wody i ścieków, lokalizacji gminnego wysypiska śmieci, zmian w budżecie, spraw majątkowych, zmiany granic administracyjnych miasta.

Największą dyskusję wywołały dwa tematy: wysypisko śmieci oraz podwyżka cen wody i ścieków.

WYSYPISKO W WARTOSŁAWIU

Już trzy lata temu, Rada MiG poprzedniej kadencji, zaakceptowała (większością głosów) kontrowersyjną lokalizację wysypiska śmieci w Wartosławiu. Wobec sprzeciwu mieszkańców tej wioski i okolicznych (trwa nadal), Zarząd MiG rozważał inne, postulowane miejsca lokalizacji - w Bielawach i w okolicach Popowa. Zdaniem Zarządu opinie dokonanych ekspertyz nie są pozytywne.

Ponieważ wysypisko w Samoleżu jest już przepełnione i od dawna powinno być zamkniętym, istnieje pilna potrzeba wybudowania nowego. W związku z tym Zarząd MiG wystąpił do Rady z propozycją podjęcia uchwały lokalizacji i rozpoczęcia budowy wysypiska - w Wartosławiu.

Po długiej, burzliwej dyskusji - za i przeciw, w której padały również zarzuty co do wykonanych ekspertyz, został przygotowany drugi projekt uchwały. Jego meritum zawierało się w zapisanej treści: *...zobowiązuje się Zarząd Miasta i Gminy do opracowania i przedłożenia Radzie koncepcji technicznych wraz z analizami ekonomicznymi dla postulowanych lokalizacji gminnego wysypiska śmieci (bez względu na wyniki opracowanych wcześniej opinii i ekspertyz).*

W wyniku głosowania (głosowano najpierw pierwszy projekt uchwały) Rada dwunastoma głosami (z 22), podejmując tę uchwałę (zamieszczona obok) opowiedziała się za lokalizacją wysypiska w Wartosławiu!

/P.B./

UCHWAŁA Nr XI/62/95 Rady Miasta i Gminy Wronki z dnia 30 czerwca 1995 r. w sprawie gminnego wysypiska śmieci.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U.Nr 16 poz. 95 z późniejszymi zmianami) oraz art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska tj. z 1994 r. Dz.U. Nr 49 poz. 196) Rady Miasta i Gminy Wronki uchwała co następuje:

§ 1

W związku z koniecznością likwidacji (zamknięcia) tymczasowego wysypiska śmieci we wsi Samoleż postanawia się ponownie w trybie pilnym przystąpić do budowy wysypiska śmieci we wsi Wartosław, zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Wronki.

§ 2

Zobowiązuje się Zarząd Miasta i Gminy do niezwłocznego opracowania niezbędnej dokumentacji i przystąpienia do realizacji budowy gminnego wysypiska śmieci we wsi Wartosław.

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Miasta i Gminy Wronki.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

WODA

Po długiej dyskusji radnych w komisjach i na sesji Rady MiG, podwyżka cen wody i ścieków została obniżona w stosunku do proponowanych /w kilku wersjach/ przez Zarząd Przedsiębiorstwa Komunalnego.

Od 1 lipca obowiązują następujące ceny:

dla gospodarstw domowych i rolnych:

woda : 0,64 zł/m³ (0,55)

ścieki: 0,55 zł/m³ (0,47)

dla prowadzących działalność gospodarczą:

woda : 1,72 zł/m³ (1,51)

ścieki: 1,52 zł/m³ (1,34)

dla pozostałych odbiorców :

woda : 1,72 zł/m³ (0,90)

ścieki : 1,52 zł/m³ (0,75)

W nawiasach podano ceny, które obowiązywały od 31 sierpnia 1994. Szerzej na ten temat w następnym numerze WS.

ZMARLI

MIESZKAŃCY MIASTA I GMINY WRONKI

1. Antoni Kaczmarek - zm. 14.05.1995r. - lat 89 (Nowawieś)
2. Ludwika Książek - zm. 15.05.1995r. - lat 89 (Chojno-Młyn)
3. Franciszek Figlarz - zm. 15.05.1995r. - lat 83 (Wronki)
4. Mieczysław Jusko - zm. 16.05.1995r. - lat 75 (Rzecin)
5. Monika Gumna - zm. 17.05.1995r. - lat 93 (Gluchowo)
6. Marianna Buda - zm. 19.05.1995r. - lat 93 (Wartosław)
7. Kazimierz Kaszkowiak - zm. 22.05.1995r. - lat 68 (Wronki)
8. Maria Paluch - zm. 25.05.1995r. - lat 96 (Wierzchocin)
9. Halina Niedoborska - zm. 25.05.1995r. - lat 49 (Wronki)
10. Cecylia Rybacka - zm. 27.05.1995r. - lat 87 (Samoleż)
11. Józef Rysiak - zm. 28.05.1995r. - lat 79 (Wronki)
12. Dawid Nowak - zm. 29.05.1995r. - niemowlę (Chojno-Młyn)
13. Ewa Błażys - zm. 30.05.1995r. - lat 39 (Wronki)
14. Helena Judkowiak - zm. 1.06.1995r. - lat 83 (Wronki)
15. Władysława Wieczorek - zm. 1.06.1995r. - lat 82 (Wronki)
16. Stanisław Szkopik - zm. 1.06.1995r. - lat 72 (Mokrz)
17. Maria Wziętek - zm. 2.06.1995r. - lat 68 (Wartosław)
18. Stefan Kiepiński - zm. 5.06.1995r. - lat 61 (Wronki)
19. Janina Perz - zm. 8.06.1995r. - lat 64 (Nowawieś)
20. Władysław Bloch - zm. 10.06.1995r. - lat 64 (Chojno-Młyn)
21. Czesława Monarszyńska - zm. 18.06.1995r. - lat 66 (Nowawieś)
22. Władysław Batura - zm. 20.06.1995r. - lat 69 (Wronki)
23. Salomea Przybylska - zm. 20.06.1995r. - lat 83 (Wronki)
24. Ryszard Kaczmarek - zm. 22.06.1995r. - lat 46 (Jasiona)

JUBILACI

KOLEJNI ZŁOCI JUBILACI

(ślubowali sobie 50 lat temu
w maju i czerwcu)

1. Mieczysław i Zofia Piaseccy, Wronki, os. Borek 1D
2. Kazimierz i Anna Wachowiak, Wronki, ul. Polna 15
3. Stefan i Antonina Tonakowie, Rzecin 11
4. Franciszek i Maria Szufła, Łucjanowo 3
5. Władysław i Marianna Boch, Nowawieś
6. Jan i Leonarda Maciołek, Wronki, ul. Jabłoniowa
7. Franciszek i Stanisława Małecy, Wronki, ul. Chrobrego 6
8. Stanisław i Marianna Pęcherscy, Wronki, Mickiewicza 51
9. Karol i Alfreda Łukasik, Wronki, Os. Słowackiego 10A
10. Bolesław i Cecylia Hibner, Wronki, Os. Słowackiego 8

REDAKCJA WRONIECKICH
SPRAW SKŁADA
ZŁOTYM JUBILATOM
SERDECZNE GRATULACJE,
ŻYCZĄC DAŁSZYCH LAT
WSPÓLNEGO, SZCZĘŚLIWEGO
POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO.

Panu HENRYKOWI RUSINKOWI

członkowi Zarządu Miasta i Gminy Wronki

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci matki, Heleny Rusinek
składają: Rada i Zarząd M. i G.

Wronki

**Przedsiębiorstwo Komunalne
Spółka z o.o. we Wronkach
zawiadamia, że w Domu Pogrzebowym
na cmentarzu komunalnym
uruchomiono
chłodnię do przechowywania zwłok.**

W sprawie korzystania z chłodni
należy kontaktować się z biurem
tel. 540-645, 541-239 lub 540-163 w. 21.

wronieckie sprawy

64-510 WRONKI
ul. Szkolna 2
Tel. (0-67) 540-617

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Ziemi Wronieckiej, siedziba: 64-510 Wronki, ul. Szkolna 2
Redagują: Paweł Bugaj (red. naczelny), Artur Firlot, Eligiusz Grupiński, Wojciech Kudliński, Janusz Łopata-Łowiński, Klemens Stróżyński, Bożena Stróżyńska, Krystyna Tomczak, Bogdan Tomczak, Jaromir Zieliński
Skład komputerowy: Przedsiębiorstwo Specjalistyczne „COMTEXT” spółka z o.o. Poznań, ul. Junikowska 33 tel. / fax 689-464
Druk: Zakład Poligraficzny JOPPOL Poznań, ul. Łużycka 40 tel. 23-70-11.
*Redakcja zastrzega sobie prawo decydowania o publikowaniu otrzymanych materiałów, dokonywania skrótów, zmiany tytułów i adiacji.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.*
Dyżur redakcyjny: środa, piątek godz. 16.30 — 19.00, ul. Szkolna 2 (Muzeum), tel. 540-617

Ekstraklasa we Wronkach

Fani Amiki podczas futbolowego święta

Wojewoda Jerzy Olszak, prezes klubu Stanisław Grynhoff i burmistrz Kazimierz Michalak, wręczają pamiątkowe puchary

Honorowa runda z pucharem

14. czerwca 1995 r. Ta data przejdzie do historii Wronek i historii polskiej piłki nożnej. Tego dnia w małym miasteczku Wielkopolski, po pięciu latach błyskawicznego awansowania z B klasy, miejscowy klub *FK Amica* awansował do I ligi.

Na kameralnym stadionie przy ul. Leśnej toczyli ze sobą bój drugoligowcy, dwaj pretendenci do ekstraklasy: *Amica Wronki* i *Śląsk Wrocław*. Obie drużyny miały po 49 zdobytych punktów, lecz większą ilością strzelonych bramek *Śląsk* zajmował przed *Amiką* pierwszą lokatę w grupie I. Z dwoma punktami straty, trzecie miejsce zajmowała *Wisła Kraków*. W tej sytuacji oba zespoły walczące we Wronkach o awans zadowolili się podziałem punktów. Gwizdek i 0:0 na tablicy. Koniec meczu.

Stadion oszalał! Fani *Amiki* i *Śląska* wdarli się na boisko aby podziękować piłkarzom za wywalczony awans do ekstraklasy. Lał się szampan na głowy piłkarzy obu drużyn. Kibice zdzierali ze swoich ulubieńców koszulki, ba nawet i więcej. Wszyscy w jednym radosnym tańcu zwycięstwa. Z uśmiechem i wzruszeniem obserwowali ten wybuch radości oczekujący z pucharami na zwycięzców Wojewoda Piłski, Burmistrz Wronek i Prezes Klubu. Przy sektorze gości policja tańczyła z szalikowcami *Śląska*, udaremniając im kontakt ze swoimi piłkarzami.

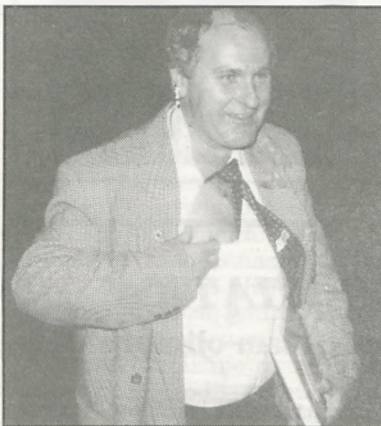
Służby ochrony w sile ponad 400 osób zapewniały bezpieczeństwo na stadionie,

Mówiono mi gdy zaczynaliśmy piłkarski biznes: NA PILCE TRZEBA SIĘ ZNAC! - No właśnie

Prezes Amica Holding S.A. Wojciech Kaszyński. Dziękuję Wam, to duży sukces

To ja... własną piersią

wokół niego i na ulicach miasta. Policja odprowadziła w zwartej grupie fanów *Śląska* na dworzec, gdzie czekał specjalny pociąg do Wrocławia. Wyjechali razem, ale miasto wrzało nadal. Wronieccy kibice fetowali zwycięstwo *Amiki* do późnej nocy.

Po meczu, w sali *Wronieckiego Ośrodka Kultury*, piłkarze i kierownictwo obu klubów - *Amiki* i *Śląska* - spotkali się w obecności zaproszonych gości na bankiecie. Podczas tego radosnego spotkania, piłkarze, działacze i zarząd klubu *Amica* zostali uhonorowani pucharami, odznaczeniami, pamiątkowymi dyplomami i statuetkami futbolisty.

Wielka radość i szczęście z odniesionego sukcesu udzieliła się wszystkim, bo przecież - jak świat światem, takiego święta we Wronkach jeszcze nie było.

Jacek Rutkowski piłkarz, miłośnik futbolu i sponsor, honorowany przez prezesa OZPN w Pile, Zygmunta Świtale

Marian Kurowski - trener, który wprowadził *Amikę* do I ligi - „To mój największy trenerski sukces”

Amica w II lidze zdobyła 50 punktów, na które złożyło się: 20 zwycięstw, 10 remisów, 4 porażki (tyle samo co *Śląsk Wrocław*); zdobyła 53 bramki, straciła 16 (+37) [*Śląsk* + 49]. **Paweł Kryszalowicz** - był (wraz z Kostkiem) najlepszym strzelcem 21 bramek. Kolejni: Bugaj - 12 (7m), Cejrowski 7 bramek. Najlepszym bramkarzem w II lidze był **Zbigniew Pleśnierowicz**, który najmniej razy wyciągał piłkę z własnej bramki - 16 i tylko 1 raz na własnym boisku.

Inauguracja I ligi

29. lipca, w sobotę o godz. 17.00, na boisku we Wronkach, zostanie zainaugurowana I liga piłkarska poje-dynkiem beniaminka *Amiki* z Rakowem Częstochowa.

Jeszcze kilka tygodni temu drugo-ligowcy, dzisiaj podopieczni wspania-łego **Grzegorza Lato** i Mariana Kuro-wskiego wybiegną na murawę aby, w zmienionym składzie, rozpocząć walkę z najlepszymi polskimi druży-nami (a może nie tylko polskimi?).

Amica została wzmocniona sied-mioma piłkarzami, są nimi: **Jarosław Stróżyński** (bramkarz ze „Stilonu” Gorzów), **Mirosław Rzepa** (obrońca z „Sokoła” Pniewy), **Paweł Kosmala** (obrońca z „Kotwicy” Kołobrzeg), **Grzegorz Włodkiewicz** (obrońca z „Zawiszy” Bydgoszcz), **Mariusz Tomziński** (pomocnik ze „Słaska” Wro-cław), **Wiesław Osiecki** (pomocnik z „Zawiszy” Bydgoszcz), **Tomasz Suwery** (napastnik ze „Stilonu” Gorzów).

Amikę opuścili: Piotr Szulcik, Jarosław Sapiński, Waldemar Sobko-wiak, Dariusz Wojtasiński, Piotr Cejrowski.

Kolejne spotkania:

5.sierpnia (sobota) w Poznaniu z *Olimpią*

9.sierpnia (środa) we Wronkach ze *Słaskiem* Wrocław

19.sierpnia (sobota) we Wronkach ze *Stomilem* Olsztyn

27.sierpnia (niedziela) w Bełchatowie z *GKS*

30.sierpnia (środa) we Wronkach z *Siarką* Tarnobrzeg

10.września (niedziela) w Katowicach z *GKS*

16.września (sobota) we Wronkach z *Widzewem* Łódź

Paweł Kryszakowicz,
najlepszy snajper

Grzegorz Lato, gwiazda polskiego futbolu, szybko aklimatyzuje się, w nowym środowisku. Jest namiętnym wędkarzem, a rybnych wód u nas nie brakuje

SREBRNA DZIEWIĄTKA

Tomasz Bartkowiak wicemistrzem olimpijskim

W dniach 23-25 czerwca na torach kręgielni gostyńskiego *Startu* rozegrano I Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży.

Bardzo dobrze spisali się zawodnicy wronieckiego Rz.K.K., 9” w kategoriach juniorów młodszych. **Tomasz Bartkowiak** został **podwójnym srebrnym medalistą**: indywidualnie (857p) i w parach z **Krzysztofem Kaniewskim** (811p). Również srebrne medale zdobyły w parach juniorki młodsze, dziewczęta: **Mariola Rybarczyk** i **Beata Mrowińska** (786). Indywidualnie Mariola Rybarczyk zajęła 4 miejsce, Beata była 14. Tak piękny start czwórki olimpijczyków z Wronek,

których trenerem jest **Piotr Roszak**, przyniósł *Dziewiątkę* 4.miejsce drużynowo. Wroczenie wyprzedziły wszystkie poznańskie drużyny: *Czarna Kula*, *Alfę* i *Lecha*. Startowało 17 zespołów. Zwyciężył zespół *Sudety* Świebodzice, drugie i trzecie miejsce zajęły kolejno: *Dębinki* Gdańsk i *Polonia* Leszno. *Polonia* święciła duży sukces, jej zawodnik **Michał Grędziak** zdobył dwa złote medale - indywidualnie i w parach. Był on niekwestionowanym mistrzem tej olimpiady. **Michał Grędziak** jest aktualnym mistrzem Europy w kręglarstwie juniorów.

P.B.

NA 100 - POLACH

WARCABY

W dniach 20-23 lipca rozegrany zostanie we Wronkach XIII Ogólnopolski Turniej Warcabów 100 - polowych *Amica* '95, po raz drugi w obsadzie międzynarodowej.

Organizatorem tego największego turnieju warcabowego w Polsce, jest *Klub Sportowy FK Amica* i *Wroniecki Ośrodek Kultury*. Przewidywany jest turniej mieszany- wszyscy w jednej grupie, grać będą systemem szwajcarskim kontrolowanym, 9 -rundowym. Dla najlepszych przewidziane są nagrody pieniężne od 40 do 1000 zł(nowych) za I miejsce. Pula nagród wynosi ponad 6000,-zł. Uczestnicy turnieju opłacają startowe w wysokości 100 zł(1 mln st.zł), przyjezdni zakwaterowani będą w internacie technikum.

Należy sądzić, że turniej (wzorem lat ubiegłych), będzie stał na wysokim poziomie sportowym i organizacyjnym.

W tym roku warcabiści *FK Amica* bardzo dobrze spisywali się w rozgrywkach mistrzowskich.

W II Indywidualnych Mistrzostwach Wielkopolskich, które rozegrano w 5 meczach (Ostroróg, Wronki, Sarbka Gniezno, Poznań) mistrzowskie tytuły zdobyli: **Marcin Grzesiak** i **Sylwia Dzik**, wice-mistrzem Wielkopolski został **Piotr Mamet**, a wśród młodzików - Leszek Wargacki.

Z kolei w XIX Indywidualnych Mistrzostwach Polski w warcabach 100-polowych, wśród kobiet, Sylwia Dzik zdobyła srebrny medal i tytuł wicemistrzyni Polski, a **Ania Mamet** - medal brązowy. Mistrzynią Polski została Ewa Minkina z Poczesnej k. Częstochowy, chociaż w bezpośrednim pojedynku z naszymi medalistkami miała wiele szczęścia; z Sylwią zremisowała a z Anią wygrała (w przegranej sytuacji), „czasówką”. Wśród mężczyzn, juniorzy: Marcin Grzesiak i Piotr Mamet zajęli kolejno 9 i 10 miejsce.

Podobnie wypadły dziewczyny na XIX Indywidualnych Mistrzostwach Polski w Grze Błyskawicznej. Sylwia Dzik i Ania Mamet musiały ponownie uznać wyższość Ewy Mikiny. Sylwia wywalczyła srebro a Ania - brąz. Lepiej natomiast wypadli reprezentanci *Amiki* w kategorii mężczyzn. **Marrek Kuciński** wywalczył medal srebrny.

Sportowcy z napisem *Amica* na piersi to ekstraklasa nie tylko piłkarska ale również i warcabowa.

Podopiecznym pana Jana Mameta życzymy, aby w międzynarodowych szrankach turnieju wronieckiego zaprezentowali swoje mistrzowskie umiejętności,

Paweł Bugaj

ZMARNOWANA SZANSA

IZS Czarni Wróblewo, na półmetku ligowych rozgrywek piłkarskiej B klasy, wywalczyli pierwsze miejsce w grupie. Niestety, runda wiosenna nie była tak pomyślna. *Czarni* stracili punkty w kilku spotkaniach (m.in. przegrali mecz derbowy z *LZS Nowi Nowawieś*) i tracili szansę na zwycięstwo w grupie. Końcówka sezonu była lepsza. Przed ostatnim meczem piłkarze z Wróblewa zajmowali drugie miejsce w tabeli, ze stratą jednego punktu do prowadzącej *Arki Kiekrz*.

Ostatni mecz we Wróblewie z liderem grupy był wielką szansą dla *Czarnych*. Awans do A klasy był jeszcze możliwy, ale trzeba było ten bezpośredni mecz z *Arką* o awans wygrać.(!) Niestety, atut własnego boiska nie wystarczył. Piłkarze *Arki* w przekroju całego spotkania, tego dnia, byli lepsi. Już w parę minut po rozpoczęciu meczu strzelili pierwszego gola. I chociaż minutę później było 1:1, to i tak wygrali pierwszą połowę 2:1. Po przerwie, w pierwszej akcji, *Czarni* wyrównali na 2:2 ale wynik do końca meczu nie uległ już zmianie, mimo wielu ku temu okazji (po obu stronach). Niestety, awans, który wydawać mogłoby się być oczywisty, został zmarnowany. Szkoda, bo ten klub, z bogatymi tradycjami, na niego sobie zasłużył. Ale taki jest sport - wygrywa lepszy (przynajmniej jest on jeszcze na tym szczeblu rozgrywek widoczny).

Arka Kiekrz awansowała, *Czarni* zakończyli rozgrywki na drugim miejscu w grupie a *Nowi Nowawieś* na miejscu czwartym. Niebawem nasze oba zespoły rozpoczną nowy sezon i staną przed kolejną szansą awansu, którą tym razem - miejmy nadzieję - któryś z nich wykorzysta.

AMICA w Bundeslidze

Pod koniec czerwca w Niemczech, w miejscowości Endingen, odbył się kolejny 4.Międzynarodowy Turniej Piłkarski *Eugen-Pfefferle-Gedachtnisturnier Endingen* '95. Turniej jest organizowany dla najmłodszych piłkarzy w wieku 8-15 lat. Z roku na rok rośnie prestiż tego turnieju i ilość drużyn w nim startująca. W tym roku w turnieju wzięło udział 160 drużyn (ponad 1800 zawodników) z 8 państw: Niemiec, Włoch, Francji, Austrii,

Szwajcarii, Luksemburga, Turcji i Polski.

Polskę reprezentowała *Amica Wronki*. O naszym zespole coraz głośniej mówi się w Bundeslidze. Przypomnę, że w ubiegłym roku trampkarze młodzi pod opieką trenera *Romana Kabacińskiego* doszli do półfinału, zdobyli IV miejsce i puchar w swojej grupie wiekowej, co było dużym w Niemczech zaskoczeniem.

W tegorocznym turnieju trampkarze młodzi *Amiki* zdobyli I.miejsce w grupie D i powrócili do kraju z pięknym pucharem. Udowodnili, że ubiegłoroczny sukces nie był tylko szczęśliwym przypadkiem. Wygrali z wszystkimi rywalami, zdobyli w 7.meczach 15 bramek nie tracąc żadnej. W finale wygrali z drużyną *Reutlingen* 1:0.

Amica była rewelacją turnieju. Rozpisywały się o niej wszystkie sportowe gazety, wychwalając tę młodą drużynę za jej widowiskową grę, technikę i skuteczność. Chłopcy z *Wronki* pokazali Europie, że i w takim małym polskim miasteczku może być futbol na europejskim

poziomie. Nie powinna zatem dziwić - co niektórych - piłkarska ekstraklasa we Wronkach.

Bohaterami turnieju *Endingen* '95 byli: Grzegorz Anioł, Krzysztof Anioł, Tomasz Duczkowski, Tomasz Kabaciński, Mariusz Chojan, Marcin Ociepa, Dawid Duda, Damian Dura, Wojciech Kałużyński, Dariusz Łożyński, Szymon Sawala, Łukasz Wrembel, Wojciech Spychała, Dawid Kabaciński.

W pozostałych kategoriach wiekowych puchary zdobyły drużyny niemieckie: *FC Baar*, *Bayern München* i *1860 München*.

P. Bugaj

Tytuł nie kłamie, tak jest w istocie. Lasy są bezcenną wartością dla środowiska życia człowieka, są wręcz niezbędne do dalszego jego egzystencji na kuli ziemskiej.

Las istotnie wpływa na kształtowanie zarówno klimatu całej planety, jak i klimatu lokalnego. Jeden hektar 60-letniego drzewostanu sosnowego wydziela ok. 10 ton tlenu rocznie, to jest tyle, ile zużywa 10 osób podczas oddychania w tym samym czasie. Lasy oczyszczają powietrze, którym oddychamy. Corocznie 1 ha drzewostanu sosnowego pochłania 13 ton dwutlenku węgla i 36 ton pyłów. Lasy zatrzymują wody deszczowe i wpływają na wielkość opadów. Lasy to również miejsce życia niezliczonej ilości flory i fauny. Las przez tysiąclecia był dla człowieka domem, zapewniał schronienie i żywność. Człowiek dawno już zszedł z drzewa i las opuścił, chociaż chętnie do niego powraca. Tam wypoczywa; spaceruje, zbiera grzyby, jagody... poluje.

Z zazdrością spoglądają na nasze lasy Holendrzy. My, wronczanie, mamy szczęście mieszkać na skraju Puszczy Noteckiej, której lasy zajmują 2/3 powierzchni gminy Wronki, 18 tysięcy hektarów lasów. - **To jest nasze dobro i... bogactwo.**

Lasy, oprócz olbrzymiego znaczenia przyrodniczego, oprócz wartości rekreacyjno-turystycznych, stanowią dużą wartość gospodarczą.

Nad prawidłową gospodarką w lasach państwowych na terenie Nadleśnictwa Wronki pieczę sprawuje nadleśniczy, **Stanisław Żołądkowski**. Jak sam z satysfakcją mówi, zarządza największym w gminie majątkiem, którego wartość (tylko drzewostanu) ocenia - skromnie licząc - na 1 bilion starych złotych.

Wronczanie od dłuższego czasu obserwują w naszych lasach intensywne pozyskiwanie drewna, remonty kapitalne obiektów Nadleśnictwa, stawianie nowych.

Można powiedzieć, że **Nadleśnictwo Wronki jest na topie.**

W kraju panuje hossa na drewno - mówi nadleśniczy. Klientów na drewno jest więcej niż samego drewna. Nie oznacza to wcale, że będziemy wycinać naszą puszcę dla zaspokojenia tego popytu, o co mogliby posądzić nas niezorientowani patrząc na prowadzone rozrębny lasów. Są one jednak prowadzone zgodnie z przyjętym planem, który wynika z Operatu Urzędzeniowego Gospodarstwa Leśnego, opracowanego na lata 1993-2002. Przewiduje on, że w tym czasie, w ramach rozrębów i cięć pielęgnacyjnych pozyskane zostanie ok. 600 tys. metrów sześciennych drewna. Tegoroczny plan zakłada

Las - dobro i bogactwo

odnawiania. Dąży się do przebudowy ostępów leśnych na 5-klasowe wiekowo. 1/5 obszaru - klasa wieku drzewostanu - 20 lat. W ten sposób zachowany zostanie stan równowagi, któremu podporządkowuje się całą gospodarkę leśną. Wycinka drzew nie może być większa od ich przyrostu. Rozpoczętą przebudowę puszczy zakończą wnuki - komentuje nadleśniczy.

Na możliwości produkcyjne lasu duży wpływ mają warunki glebowe. Niestety, nasze lasy mają warunki glebowe najuboższe w Europie przy jednocześnie naj-

niższych opadach. Stąd przyrost ich jest długi.

Nowa służbówka nadleśniczego, dzieło Spółki TBS

pozysek drewna w ilości 72 tys. m.sześciennych. Prowadzone z rozmachem rozrębny (również m.in. w nadleśnictwach Potrzebowice, Krucz...) związane są z przebudową Puszczy Noteckiej. W tym drugim co do wielkości zwartym kompleksie leśnym w Polsce, następuje zmiana struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanu, którego 80% jest w wieku 65-70 lat.

Nadleśniczy Żołądkowski mocno podkreśla słowo **rozręb**, aby nie mylić wynikającego z niego sposobu pozyskiwania drewna z wyrębem (bezpowrotnym) lasu. Na miejscu wyciętego lasu natychmiast rozpoczyna się proces

niższych opadach. Stąd przyrost ich jest długi.

Z pracy w lesie utrzymuje się sporo osób. Nie licząc sezonowych grzybiarzy i jagodiarzy, w Nadleśnictwie pracuje ponad 100 osób a przynajmniej dwukrotnie tyle w kilkunastu prywatnych Zakładach Usług Leśnych na terenie naszej gminy. To m.in. przy ich pomocy wronieckie nadleśnictwo realizuje swoje roczne zadania. W drodze przetargu ZULE świadczą usługi w zakresie zalesiania, szkółkarstwa, pielęgnacji i pozyskiwania drewna; zrywki i transportu. To dzięki ich pomocy szybko odnowiono ogromne tereny pożarzysk (220 ha

z czerwca '92 i 6000 ha z sierpnia '92). Staraniem wszystkich nadleśnictw, podległych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, całkowicie odnowiono spalony obszar - ok. 1/3 lasów Nadleśnictwa Potrzebowice.

Wykorzystując hossę na drewno i płynące stąd pieniądze wronieckie nadleśnictwo przystąpiło do remontów własnych obiektów i modernizacji osad służbowych. Stare budowle w Smolnicy, Obelzankach, Chojnie, Gogolicach, Pakawiu, Rzecinie i we Wronkach - doczekały się wreszcie remontu kapitalnego. Z rozmachem prowadzone są prace modernizacyjne w „leśnych służbówkach” na Zamościu, ale i zaległości były ogromne. Cieszą więc oczy nie tylko nowe wnętrza, ale również elewacje i ze smakiem porządkowane całe posesje.

Na terenie siedziby Nadleśnictwa, holendersko - polska firma budowlana „TBS” wybudowała pierwszą budowlę - służbową, jednorodzinny domek dla nadleśniczego. Nowa technologia, oparta na lekkich, ekologicznych materiałach i szybkim montażu, przy jednocześnie porównywalnych kosztach budowy metodą tradycyjną, sprawiła, że podobne domki stawiane są dla nadleśnictw w Krzyżu i Sarbii. Nadleśniczy wraz z rodziną są zadowoleni z nowego mieszkania, ale podkreśla, że jest to niestety - tylko służbowe mieszkanie. W siedzibie Nadleśnictwa przeprowadza również szerokie zmiany; wybudował nowy maszt antenowy, który znacznie poprawił łączność w terenie; adaptował stary budynek gospodarczy na obiekt socjalny; do biurowca wprowadza komputery, które będą pracowały w sieci informacyjnej Lasów Państwowych.

Wiele dobra spływa z zasobnych i pięknych lasów, które mamy szczęście w naszej gminie posiadać. To dobro jest jednak łatwo palne, dlatego powinniśmy je chronić w sposób szczególny. Korzystając z wypoczynku należy rozważnie zachowywać się w strefie leśnej. O to apelują leśnicy i straż pożarna. Pamiętajcie: **CHRONIĄC LAS PRZED POŻAREM - CHRONISZ SIEBIE.**

Paweł Bugaj

U „Paskudy” - NA PLANIE PO RAZ DRUGI

Już po raz drugi Klub Wędkarski PZW PASKUDA przy Wronieckim Ośrodku Kultury zorganizował spławikowe zawody wędkarskie dla pań - żon członków klubu.

Wzorem roku ubiegłego, na jeziorze stanowiącym własność pana Zefiryna Chojana w Głuchowie, panie wędkowały pod bezpośrednią opieką swoich mężów (z jednym wyjątkiem) - którym było wolno tylko założyć na haczyk przynętę i ewentualnie spiąć wyholowaną rybę.

Choć nie za bardzo dopisała pogoda, to uciechy było co niemiara, mimo że nie było, tak jak w roku ubiegłym, zaczępów za odzież, palce i inne części ciała obsługujących, splątań żyłek i zerwanych zestawów (tak, tak, nauka nie idzie w las). Ryby dopisały. Nie było co prawda rewelacyjnych okazów, ale końcowy wynik 339 sztuk o łącznej wadze 5.506 gramów świadczy o dużym wkładzie pracy i wysiłku.

Zwyciężyła Elżbieta Rosada 2.205 p. (138 sztuk) przed Iwoną Miśkiewicz 982 p. (71 szt.) i Izabelą Winkowską 793 p. (35 szt.). Dalsze miejsca zajęły: Gabriela Tafelska, Mirosława Paluch i Aleksandra Englert.

Dodatkową atrakcją zawodów był poczęstunek pieczywem cukierkowym produkcji i fundacji Jana Adamczewskiego - gospodarza klubu, dokonany przed ich rozpoczęciem dla pokrzepienia serc i zgromadzenia zapasu kalorii przed niebagatelnym przecieciem wysiłkiem. Atrakcyjne i pełne humoru zawody zostały zakończone wręczeniem dyplomów dla zwyciężczyń, nagród rzeczowych fundowanych przez zarząd klubu oraz pieczeniem nad ogniskiem smakowitych kiełbasek produkcji firmy

KRAM we Wronkach.

Minął nie bardzo pogodny, ale pełen humoru i radości dzień dla 27 uczestników imprezy rekreacyjnej. Pozostaje tylko żal, że takich dni jest w naszym życiu tak mało. Miejmy nadzieję, że następne spotkanie będzie jeszcze atrakcyjniejsze i weselsze. A więc, miłe Panie, do zobaczenia w Głuchowie za rok.

Z.W.

Ryba rybą, ale przy ognisku najlepiej smakują kiełbaski

Przynieśli zaszczyt szkole

Redakcja Wronieckich Spraw, wzorem lat ubiegłych, publikuje listę uczniów, którzy w roku szkolnym 1994/95 przynieśli zaszczyt szkole - najlepszych w nauce, którzy otrzymali promocję z wyróżnieniem (świadectwo z paskiem, średnia ocen powyżej 4,75; w klasach I-III średnia ocen 5,0 i powyżej); uczestników i laureatów konkursów ponadgminnych.

Klasa Ia

Milena Górecka
Aldona Górecka
Marta Kita
Marta Lehmann
Marta Niškiewicz
Marta Sidor
Jarosław Spychała
Bartosz Żelazny
Ewelina Wicenta
Natalia Stoebe

Kl.Ib

Magdalena Bartoszak
Malwina Figlarz
Karolina Kwita
Kamila Kaszkowiak
Natalia Zakrzewska
Sandra Odrobna
Barbara Piechota
Ilona Pospieszna
Marta Skrzypczak
Weronika Soloch

Klasa IIa

Romana Roszak
Joanna Soloch
Łukasz Krzyżkowiak
Krzysztof Kłos
Rafał Kował

Klasa IIb

Ewelina Cicha
Marek Kotecki
Magdalena Lisicka

Wojciech Michalak
Agata Oszmalek
Paulina Sobańska
Marta Walczak
Anna Woźniak
Marta Woźniak

Klasa IIIa

Daria Błajet
Katarzyna Erenc
Natalia Nawak
Monika Roszak
Jagoda Spychała
Natalia Znojek

Klasa IIIb

Krzysztof Adamski
Marcin Babik
Grzegorz Mrowiński
Adrian Smolarkiewicz

Klasa IVa

Joanna Kalitka
Mateusz Kasprzak
Anna Markowiak
Magdalena Odrobna
Kalina Oszmalek
Agnieszka Skwierczyńska
Michał Walczak

Klasa IVb

Marta Wojciechowska
Kinga Soloch
Marcin Pupiec
Łukasz Kamiński

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka dyr. Bożena Chruściel

Mirosław Białek

Klasa Va

Paweł Barłóg
Paulina Bugaj
Piotr Grześ
Hubert Janicki
Rafał Konieczny
Aneta Perz
Magdalena Piasek
Katarzyna Rudzińska
Marlena Smolarkiewicz
Justyna Soloch
Kinga Weinzettel

Klasa Vb

Anna Garczarek
Bogumiła Jądryk
Manuela Migala
Tomasz Nogacz
Mateusz Spychała
Rafał Włodarczak
Maciej Żółdkowski

Klasa VIa

Anna Białek
Karolina Rudzińska
Ewelina Kubiak
Karina Szorcz

Klasa VIb

Anna Busse
Anna Erenc
Michał Wachowiak
Dariusz Waroś
Dąbrówka Witasiak

Klasa VIc

Edyta Mądrowska
Agnieszka Michalak
Dominika Minge
Żanna Kalitka
Milena Stryczyńska
Renata Ziółek
Wojciech Spychała
Wojciech Żółdkowski

Klasa VIIa

Bogna Bernaciak
Piotr Jarysz
Dagmara Niewińska
Paweł Staszek

Klasa VIIb

Lucyna Liniewicz

Bartłomiej Piotr
Joanna Soloch

Klasa VIIIc

Agnieszka Busse
Marcin Jarysz
Monika Jądryk
Paweł Kujawski

Szkoła**Filialna w Popowie**

Paulina Koza, kl.I
Malwina Woźniak, kl.II

Klasa III:

Dorota Gapska
Krzysztof Kaszkowiak
Hanna Gołąbek

UCZESTNICY I LAUREACI KONKURSÓW PRZEDMIOTO- WYCH

Język polski:

Agnieszka Busse
Monika Jądryk
nauczyciel prowadzący;
Dorota Babik

Biologia:

Marcin Jakubiak
nauczyciel prowadzący; Ró-
ża Hanzysz

Chemia:

Agnieszka Busse, laureat III stopnia
nauczyciel prowadzący; Gra-
żyna Stryczyńska

Historia:

Bogna Bernaciak
Dagmara Niewińska
Marlena Roszak
Sylwia Aniszewska
nauczyciel prowadzący; Ma-
gdalena Chruściel

Ekologia:

Patryk Niewiński
Marcin Jarysz
Paweł Kujawski

Matematyka - Kangur Europejski:

Paweł Staszek - nagrodzony,
Jagoda Spychała
Daria Błajet
Anna Erenc - wyróżnione
nauczyciele prowadzący:
Urszula Oszmalek, Wanda
Piotrowska, Mirosława Kłos.
(Od redakcji: wszyscy wy-
mienieni uczniowie są ucze-
stnikami konkursów szczebla
wojewódzkiego)

Liczba uczniów w szkole
- 518

Nie promowanych - 12

Klasa Ia

Magdalena Bartela
Justyna Gzylkowiak
Angelika Kowalik
Jolanta Nowak
Jagoda Skowrońska
Jakub Kurek
Marcin Piasek
Arkadiusz Roszak

Klasa Ib

Anna Choły
Katarzyna Gębara
Karolina Hogiel
Dominika Radziszewska
Katarzyna Sobkowska
Natalia Woźna
Szymon Anioł

Klasa Ic

Katarzyna Bloch
Joanna Białasik
Marta Cenker
Monika Kasior
Marta Kluczyńska
Kamila Markowiak
Natalia Nowacka
Maciej Kalinowski
Maciej Ponicki

Klasa IIa

Natalia Alaborska
Jarmiła Dąbrowska
Karolina Jenciak
Joanna Kandulska
Anna Woźna
Mariusz Brzeski
Krystian Hachuj

Klasa IIb

Ewelina Danielewicz
Beata Kalinowska
Ewa Majchrzak
Hanna Nadolna
Judyta Piekarska
Dorota Skrzypczak
Grzegorz Jarysz
Ariel Remisz
Marcin Wójcik
Bartosz Zakrzewski

Klasa IIIa

Katarzyna Bartela
Maria Czakalska
Magdalena Dziecioł
Joanna Golik
Monika Mojżyszek
Magdalena Mojżyszek
Edyta Paluch
Włodzimierz Figas

Klasa IIIb

Sebastian Orliński
Katarzyna Frankowska
Marlena Hibner
Dominika Muszyńska
Agnieszka Nawrot
Joanna Rybarczyk
Jagoda Wachowiak
Sławomir Brzeski
Tomasz Jabłoński
Rafał Oleksiak

Klasa IIIc

Ewelina Dobek
Hanna Górna
Agnieszka Janicka
Lucyna Krupa

Szkoła Podstawowa nr2 im. Kornela Makuszyńskiego dyr. Ewa Łakoma

Marta Mazurczak
Kinga Walentynowicz
Michał Pawłowski

Klasa IVa

Joanna Póltorak
Rafał Bilski
Kamil Roszak

Klasa IVb

Adam Farulewski
Karolina Gumna
Agnieszka Rembacz
Mateusz Golik
Sebastian Kalemba
Anna Pacholak

Klasa IVc

Katarzyna Hały
Joanna Kaliszan
Joanna Kaźmierczak
Małgorzata Woźniak
Iwona Erenc

Klasa Va

Paweł Ludwiczak
Damian Piasek
Anna Wójcik

Mateusz Szukała
Kamil Szulc

Klasa Vb

Brygida Ponicka
Magdalena Cenker
Paulina Alaborska
Karolina Garczyk
Łukasz Bilski

Klasa Vc

Magdalena Jenciak
Romulda Brzóska

Klasa VIa

Paulina Kanarek
Bartosz Sulicki
Marieta Nowak

Klasa VIb

Wojciech Kmita
Anna Kmita
Bolesław Urban
Weronika Skrzypczak
Joanna Tomczak

Klasa VIc

Adam Woźniak

Justyna Choły
Paulina Szulc
Agnieszka Grabowska
Katarzyna Oleksiak
Justyna Malinowska

Klasa VIIa

Maciej Jabłoński
Krzysztof Anioł

Klasa VIIb

Wanda Andrzejewska
Ewa Ziętek
Anna Gębara
Julia Djakowska

Klasa VIIc

Alicja Choły
Katarzyna Niewiedział
Adriana Nowicka
Sylwia Rusinek
Anna Skrzypczak
Magdalena Styśiak

Klasa VIIId

Justyna Andrzejewska
Anna Pomianowska
Małgorzata Nowak
Agata Kozłowska

UCZESTNICY I LAUREACI KONKURSÓW PRZEDMIOTO- WYCH

Język polski:

Barbara Gorzkowska
Justyna Andrzejewska

Opiekun: Elżbieta Adam-
ska

Chemia:

Justyna Andrzejewska
Alicja Choły
Łukasz Sroczyński
Opiekun: Urszula Farule-
wska

Biologia:

Małgorzata Nawak
Anna Pomianowska
Marianna Ulatowska
Opiekun: Ewa Spychała

Fizyka:

Justyna Andrzejewska
Opiekun: Krystyna Figas

Turniej wiedzy o BRD:

Piotr Kaczmarek
Rafał Statucki
Maciej Jabłoński
Krzysztof Anioł
Tomasz Dobek
Marcin Kubiś - 3.miejsce
w kraju
Opiekun: Edward Urban

Anna Kmita - laureatka
Ogólnopolskiego Konku-
rsu Literackiego o Tema-
tyce Olimpijskiej
Opiekun: Mariola Choły

Liczba uczniów w szkole

- 496

Nie promowanych - 12

Sportowe sukcesy

Tradycyjnie już uczniowie Szkoły Podstawowej Nr2 biorą udział w Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Zawody wojewódzkie wygrali drużynowo i indywidualnie.

Finał ogólnopolskiego turnieju rozegrano w Biłgoraju, w województwie zamojskim. Drużyna w składzie: **Krzysztof Anioł, Maciej Jabłoński, Piotr Kaczmarek i Rafał Statucki** oraz rezerwowi **Tomasz Dobek i Marcin Kubiś**, wraz z trenerem **Edwardem Urbanem** reprezentowała województwo, walcząc o miejsce na podium.

Wiedzę teoretyczną z zakresu ruchu drogowego opanowali wzorowo, za odpowiedzi uzyskiwali najwyższe noty i duże brawa. Rowerowy tor przeszkód był okazją do kolejnego popisu i pokazania swoich umiejętności. **Piotr Kaczmarek** otrzymał **nagrodę specjalną** za bezbłędny przejazd całego toru. Wszyscy zawodnicy SP-2 zajęli miejsca w pierwszej piętnastce, największą liczbę punktów i VI miejsce indywidualnie zdobył **Krzysztof Anioł**.

Ostatnie pytanie, z zakresu medycyny, zdecydowało o tym, że w klasyfikacji końcowej zespół znalazł się na trzecim miejscu w Polsce, po Zamościu i Włocławku.

***

Wyjazd możliwy był dzięki przychylności **Przedsiębiorstwa Przemysłu Metalowego POMET-2**, które zapewniło bezpłatny przewóz uczestników turnieju, za co serdeczne dzięki dyrekcji Przedsiębiorstwa.

***

Najlepszy wynik w historii Szkoły Podstawowej Nr2 wywalczyli chłopcy w zawodach piłki nożnej. W zawodach rozgrywanych turniejowo startowało 80 szkół województwa piłki. Mecze grano na boiskach w Trzciance, Czarnkowie, Wągrowcu i Wronkach.

W kategorii klas 5-6 uczniowie SP-2 wywalczyli dziewiąte miejsce, a w kategorii klas 7-8 - piąte miejsce.

***

W ulewny dzień 13 czerwca, w Złotowie, podczas Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej (mecze finałowe rozgrywano systemem każdy z każdym), dziewczęca drużyna piłki nożnej ze Szkoły Podstawowej Nr3 we Wronkach, prowadzona przez **Annę Biedziak**, zajęła trzecie miejsce. W finale grało pięć drużyn, jedna zlekka się deszczu i nie przyjechała.

[red.]

*Kiedy śmieje się dziecko,
śmieje się cały świat.*

J. Korczak

SUKCES ANI

Z radością donoszę, że Ania Kmita, uczennica klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr2, została laureatką Ogólnopolskiego Konkursu na opowiadanie o tematyce olimpijskiej.

Konkurs został zorganizowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Polski Komitet Olimpijski w stulecie Międzynarodowego Ruchu Olimpijskiego.

Od lutego pod kierunkiem nauczycielki języka polskiego, p. **Marioli Choły**, uczniowie klas piątych i szóstych próbowali stworzyć swoje opowiadanie. Do Warszawy wysłano osiem prac. Opowiadanie Ani jury konkursu oceniło najwyżej. Komisję zachwycił pogodny ton opowiadania oraz

wrażliwość i uczuciowość jego autorki. (Szkoda, że tego opowiadania nie dostrzeżono w konkursie Agnieszki Bartol.)

Medal na smyczy - taki jest tytuł opowiadania Ani. Opisuje ona przyjaźń dziewczynki i psa, wspólne treningi i radość ze zdobycia medalu olimpijskich.

13 czerwca w Warszawie, w siedzibie PKOl odbyło się uroczyste spotkanie z nagrodzonymi autorami. Nie mogło na nim zabraknąć dzielnej Ani, która mimo kłopotów zdrowotnych pod opieką pani Choły dotarła do stolicy, aby osobiście odebrać nagrodę i gratulacje. Migawki ze spotkania prezentowane były w radiu i telewizji, w wiadomościach sportowych.

Redakcja WS dołącza się do gratulacji, ciesząc się jednocześnie, że Ania zadebiutowała w naszej gazecie znacznie wcześniej.

Krystyna Tomczak

DZIEŃ DZIECKA z Makuszyńskim

1 czerwca Szkoła Podstawowa Nr2 obchodziła 14. rocznicę nadania szkole imienia. Na uroczystym apelu, zgodnie z tradycją, nastąpiło przekazanie sztandaru szkoły nowemu pocztowi sztandarowemu, a funkcji samorządowych nowym członkom.

Całoroczną zaszczytną służbę zakończył pełnić poczet sztandarowy w składzie: Alicja Choły, Sebastian Jankowski, Sylwia Rusinek. Obowiązki ich na 1995/96 rok przejęli uczniowie: Julia Dżakowska, Maciej Jabłoński i Agnieszka Gzyłkowiak. Obowiązki przewodniczącej RSU pełnić będzie Ania Gębara.

Po apelu uczniowie klas ósmych krótkim programem artystycznym pożegnali Patrona szkoły. Zaprezentowali całą społeczność uczniowskiej humorystyczne scenki z książek Kornela Makuszyńskiego. Uczyli sztuki podpowiadania po zacerpnięciu instrukcji z „Bezgrzesznych lat”, wspominali wybryki „szalonej panny Ewy” oraz profesora Gąsowskiego i jego „szatanów z VII klasy”.

K.T.

Kangur Europejski '95

Konkurs matematyczny *Kangur Europejski* zorganizowany został po raz trzeci przez toruński oddział Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Szkoła Podstawowa Nr1 przystąpiła do tego konkursu po raz pierwszy, jedyna z Wroniek. Do konkursu zgłosiło się 62 uczniów. Panie: **Urszula Osmałek, Wanda Piotrowska i Mirosława Kłos** przygotowały dzieci w trzech grupach wiekowych: klasy trzecie i czwarte, piąte i szóste, siódme i ósme.

W całej Polsce (i nie tylko, bo i w wielu innych krajach świata) o tej samej godzinie przystąpiono do wypełniania testu. *Przebieg konkursu przypominał maturę* - wspominają opiekunki. *Zadania dostarczono nam w zalakowanych kopertach. Uczniowie musieli wybrać prawidłowe odpowiedzi.*

Dyplomy za bardzo dobry wynik w **Międzynarodowym Konkursie Matematycznym** otrzymali: **Daria Błajet i Jagoda Spychała** (kl. 3a), **Anna Erenc** (kl. 6b) i **Paweł Staszek** (kl. 8a), który dodatkowo w nagrodę wyjechał na tygodniową wycieczkę do Karpacza. Gratulujemy uczniom i szkole!

Gratulujemy również **Remigiuszowi Lehmannowi**, który zajął pierwsze miejsce w Wojewódzkich Igrzyskach Sportowych NIKE '95, w konkurencji bieg na 50m.

K.T.

I my możemy... URATOWAĆ ZIEMIĘ!

Hasło to towarzyszyło młodzieży ze Szkoły Podstawowej Nr1 od października 1994r. (miesiąca ochrony przyrody) do maja br.

Pod kierunkiem pani **Róży Hanysz** szkoła realizowała program ekologiczny. Uczniowie zapoznawali się ze sposobami ochrony powietrza, gleby i wody. Poznawali (na razie teoretycznie, z różnych źródeł) parki narodowe w Polsce, a wśród nich najbliższy położony Drawieński Park Narodowy.

20 maja nastąpił finał działań. Korytarze szkolne przyozdobiły wystawki prac dziecięcych, wykonanych z surowców wtórnych. Ze szkoły wyruszył barwny korowód dzieci. Wiele z nich niosło hasła ekologiczne. Pogoda sprzyjała tego dnia, dodając uroku imprezie. W Olszynkach był czas na wspólną zabawę i pracę.

Wiele klas pod kierunkiem pań: Doroty Babik, Magdy Chruściel, Wandy Piotrowskiej, Iwony Zachciał i Beaty Bartkowiak przygotowało scenki rodzajowe o tematyce ekologicznej. Treść ich była wesoła, humorystyczna, a jednocześnie pouczająca.

Podsumowano konkursy, a najlepszym wręczono nagrody. Byli to następujący uczniowie:

- w konkursie ekologicznym: Bogna Bernaciak, Agnieszka Michalak, Ewelina Kubiak, Dominika Minge, Krystian Rychlewski, Bogumiła Jadrzyk, Monika Nowak;

- w konkursie fotograficznym: Natalia Kita, Katarzyna Wachowiak, Michał Spychała, Sławomir Burzyński;

- w konkursie literackim: Ewelina Kubiak, Magda Walczak, Agnieszka Skwierczyńska.

Uczniowie odczytali w tym dniu apel do władz miasta i całego społeczeństwa, w którym czytamy:

Mamy tylko JEDNĄ ZIEMIĘ - i to, jak długo będzie nam służyć, zależy od nas samych. Czy znajdzie Ziemia po latach zamienne części świata? Nie chcemy widoku unoszących się dymów, zaśmieconych ulic, brudnych rzek i niepożądanych wysypisk śmieci. Prosimy o opiekę nad środowiskiem przyrodniczym, w którym żyjemy i mieszkamy. Zapewniamy, że młodzież naszej szkoły włączy się aktywnie w pracę, aby nasze miasto stało się czyste i piękne.

Po imprezie uczniowie przystąpili do zbierania śmieci na terenie Olszynek. W ten sposób pragnęli wyrazić swoją aktywną postawę i dbałość o nasze środowisko.

K.T.

WYNAJMĘ POMIESZCZENIE

przy Placu Wolności 7 we Wronkach
na cele usługowe lub handlowe

Wiadomość: Poznań, tel. (061) 225-143

Zawierzyć COMMERCIAL UNION

Pan Krzysztof Lis jest pośrednikiem ubezpieczeniowym. Propaguje nowy system ubezpieczeń. Szczególnie poleca firmę ubezpieczeniową Commercial Union, która zdobywa coraz więcej klientów. Pan Krzysztof chętnie wyjaśnia nową formę ubezpieczeń.

- Czym się różni C.U. od polskich firm ubezpieczeniowych?

- Składki płacone przez ubezpieczających się na życie zostają im zwrócone po okresie ubezpieczenia, jeśli nie stanie się im nic złego. Do tego doliczony zostanie zysk z inwestowania składek. C.U. lokuje je możliwie najkorzystniej na rynku kapitałowym, a więc w obligacje skarbu państwa (54%), bony skarbowe (36%), depozyty bankowe (8%), akcje (2%). Robią to specjaliści zatrudnieni przez C.U. To dzięki opinii ekspertów Investment Committee w listopadzie 1994 roku C.U. nie zainwestowało w akcje, które zamiast zysków przyniosłyby straty. System ubezpieczeń oparty na inwestycji składek klienta jest przez C.U. sprawdzony w 80 krajach świata o różnym stopniu rozwoju. Dzieje się tak już od 134 lat.

- Pomnażanie pieniędzy czy też wyciąganie od ludzi pieniędzy?

- W ciągu nieco ponad dwóch lat pomnożyliśmy pieniądze (ok. 30% rocznie). Zachęcamy do ubezpieczania się w C.U. ponieważ daje on szansę na przyzwoi-

ty, ale długoterminowy zysk. Najlepiej ocenić go z perspektywy kilkunastu lat, bo to jest inwestycja wieloletnia.

- Nie każdego stać na dodatkowe ubezpieczenie się.

- C.U. w Polsce jest rzeczywiście czymś nowym. Natomiast na

łożyć spory kapitał, który w wieku emerytalnym można zamienić na miesięczną emeryturę, nawet już w wieku 55 lat. W razie nieszczęścia rodzina otrzyma Gwarantowaną Sumę. Pozwoli ona jej przeżyć przez wiele lat. Poza tym jesteśmy poważną

- Wypłata świadczeń zagwarantowana jest poprzez uczestnictwo w Funduszu Ochrony Ubezpieczonych. Naszą działalność reasekurują dwie największe firmy reasekuracyjne w Europie - Munich Re-Co oraz British and European Re-Co. Należymy do Federacji Konsumentów. Nasza działalność opiera się na wiedzy i doświadczeniu. Dzięki nam wiele rodzin zapewniło sobie dostatnią przyszłość. Ilość sprzedanych polis ubezpieczeniowych w 1994 roku plasuje C.U. na 11 miejscu w Europie. Osoba zamierzająca się ubezpieczyć staje wobec wyboru ubezpieczyciela. Chodzi o trwałość umowy ubezpieczenia, stabilność i pewną pozycję ekonomiczną partnera. Dlatego też klienci skłonni są ubezpieczać się u ubezpieczycieli, którzy działają od dziesiątek lat, dysponują odpowiednio wielkim majątkiem, prowadzą ubezpieczenia w wielu krajach i dotychczas nie zawiedli swoich klientów. Wielki ubezpieczyciel jest pewniejszy.

- Pańskie wyjaśnienia są przekonujące, a forma ubezpieczenia zachęcająca. Z pewnością dotychczasowy, obowiązujący w Polsce system ubezpieczeń należy uznać za wyzyskujący osobę ubezpieczoną. Reforma tego systemu jest konieczna. Czy krajowy system ubezpieczeń społecznych wytrzyma konkurencję zagranicznych towarzystw ubezpieczeniowych, takich jak np. Commercial Union?

P. Bugaj

Dodatkowa emerytura w...

COMMERCIAL UNION

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (Polska) S.A.

Szczegółowych informacji udziela:

Doradca Ubezpieczeniowy mgr Krzysztof Lis

Tel. 541-277 Wronki, os. Borek 4a / 7

TWOJE PIENIĄDZE BĘDĄ ROZSĄDNI

INWESTOWANE I POMNAŻANE!

świecie jest zwyczajną propozycją dla tych, którzy chcą zabezpieczyć się finansowo na przyszłość. C.U. jest dla wszystkich. Już za składkę 25 zł miesięcznie można ubezpieczyć się na dziesiątki, a nawet setki milionów starych złotych. Zależy to od wieku, płci, stanu zdrowia.

- Co C.U. gwarantuje ubezpieczonym?

- Jak już wspomniano wyżej, dzięki ubezpieczeniu można od-

międzynarodową instytucją o kapitale zakładowym 46 mld. funtów szterlingów (1702 bilionów starych złotych). Uzyskaliśmy wszystkie wymagane zezwolenia. Działamy na podstawie ustawy sejmowej oraz pod nadzorem Ministerstwa Finansów oraz banku WBK S.A., który jest naszym akcjonariuszem na terenie Polski.

- Mimo wszystko, dlaczego ludzie mają wam ufać?

ODDZIAŁ
W CZARNKÓWIE
FILIA
WE WRONKACH

ul. Chrobrego 1   Tel. 541-279
64-510 Wronki   Fax 540-896
Skr. poczt. 11   Tlx 047-453

SPECJALNA OFERTA WAKACYJNA! NABYWCY KARTY PBKS VISA CLASIC W CZERWCU I LIPCU ZWOLNIENI Z OPŁATY ZA WYDANIE KARTY!!!

Pomorski Bank Kredytowy S.A. członek VISA INTERNATIONAL informuje, że w Filii we Wronkach istnieje możliwość zakupu międzynarodowej karty płatniczej PBKS VISA CLASSIC CARD.

Karta może służyć do realizowania płatności w kraju i za granicą w miejscach i punktach oznaczonych emblematem VISA w formie bezgotówkowej za towary i usługi, a także do dokonywania wypłat gotówki w bankach i bankomatch. Karta przeznaczona jest dla pełnoletnich krajowych osób fizycznych mających pełną zdolność do czynności prawnych. Warunkiem ubiegania się o wydanie karty jest posiadanie w PBKS S.A. przez okres co najmniej 6 m-cy jednego z niżej wymienionych rachunków:

1. rachunku walutowego albo
2. konta osobistego (ROR)

Podstawą do wydania karty jest:

1. pozytywne rozpatrzenie wniosku przez Bank
2. - posiadanie na rachunku walutowym minimalnej kwoty do rozliczeń w USD (500)

(przy ubieganiu się o wydanie karty w oparciu o rachunek walutowy) albo - złożenie w Banku zlecenie przelewania na konto osobiste całości lub części wynagrodzenia w wysokości nie mniejszej niż minimalna kwota do rozliczeń w złotych (800)

(przy ubieganiu się o wydanie karty w oparciu o konto osobiste).

W przypadku funkcjonowania karty w koncie osobistym (ROR) istnieje możliwość, po spełnieniu odpowiednich warunków, przyznania stałego limitu debetowego.

Wówczas karta VISA spełniać będzie funkcje karty kredytowej.

Pomorski Bank Kredytowy S.A. Oddział Czarnków Filia we Wronkach informuje, że istnieje możliwość przyznania stałego limitu debetowego w koncie osobistym. Stały limit debetowy w koncie osobistym może być przyznany osobom, które spełniają następujące warunki: 1. posiadają w PBKS S.A. konto osobiste od co najmniej 6 m-cy 2. korzystały z konta osobistego zgodnie z postanowieniami „Regulaminu dla posiadaczy kont osobistych w PBKS S.A.”. Limit debetowy w koncie osobistym może być przyznany do wysokości 3-krotnych średnich miesięcznych stałych wpłat na konto, liczonych z trzech miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie stałego limitu. Stały limit debetowy w koncie osobistym nie może być wyższy niż 10 tys. zł. Stały limit debetowy w koncie osobistym oprocentowany jest wg stopy stałej, która obecnie wynosi 38 % w stosunku rocznym. Odsetki od limitu debetowego w koncie osobistym naliczane są w okresach miesięcznych. Umowa o stały limit debetowy w koncie osobistym zawierana jest na okres do 1 roku. Za przyznanie stałego limitu debetowego pobierana jest jednorazowa prowizja w kwocie 20 zł.

ZAPRASZAMY

Zastępca Dyrektora Oddziału mgr MICHAŁ WOŹNIAK

Turyści z Holandii we Wronkach

W dniach od 14 do 21 maja gościli we Wronkach wycieczka z zaprzyjaźnionego z Wronkami Beverwijk i z sąsiednich miast północnej Holandii. Miała ona charakter turystyczny. Jej organizator - Wiliam A. Spruit, sekretarz Stowarzyszenia Współpracy Miast Beverwijk - Wronki, już piąty raz z kolei promuje nasz kraj, pokazując swoim rodzakom Wronki, Poznań i okolice. Chyba z powodzeniem, bo wiele osób powraca do naszego kraju jako indywidualni turyści lub jako uczestnicy następnych wycieczek. Rekordzistka brała udział we wszystkich imprezach turystycznych, organizowanych dotychczas.

W czasie poprzednich wycieczek goście z Holandii obejrżeli najbardziej znane miejscowości turystyczne, jak Kórnik, Rogalin, Gniezno, Biskupin. Skorzystali też z atrakcji turystycznych w pobliżu Wronk: przejażdżki konnej w Sierakowie, zwiedzania muzeum powozów w Pniewach, odwiedzin w parku i pałacu w Posadowie, zwiedzania starej fabryki porcelany w Chodzieży i warsztatu organmistrzowskiego w Popowie. Stałym punktem programu każdej wycieczki jest wizyta w Domu Dziecka w Złotowie, z którym Holendrzy są bardzo związani od wielu lat. No i oczywiście zwiedzanie Wronk i okolic.

W tym roku Holendrzy podziwiali nowoczesną fabrykę kuchni Amica we Wronkach, odwiedzili też - dla kontrastu - stary warsztat wikliniarski w Nowym Tomyślu. Odbyli przejażdżkę stylowym pociągiem z Wolsztyna do Sławy. Tutaj tak dalece interesowali się starymi lokomotywami, że jeden z uczestników wycieczki podróżował

w parowozie. Z kolei po przejażdżce powozami w Czarniejewie wielu gości zainteresowało się możliwościami spędzenia wczasów w siodle. Obiecali tam wrócić tym bardziej, że ceny wynajmu zarówno koni jak i pokoi w pałacowym hotelu były umiarkowane.

Ważną częścią każdej wycieczki są zakupy: wyrobów huty szkła *Lucyna* w Obornikach, wikliny, chodzieskiej porcelany i zwyczajna wędrówka po wronieckich i poznańskich sklepach. Ma ona w języku holenderskim specjalne określenie *winkelen*, polskie słowo *zakupy* niezbyt dokładnie oddaje jego sens.

Przebojem tegorocznej wycieczki była wizyta w Wyższym Seminarium Duchownym we wronieckim klasztorze o.o. Franciszkanów. Dobrze przygotowany przewodnik, mówiący po angielsku i na zakończenie koncert chóru *Greccio*. A tu jeszcze można kupić kasety zespołu - pełnia szczęścia. Holendrzy uwielbiają też polską kuchnię, pod warunkiem, że ktoś nie próbuje na siłę małpować zachodnich wzorów. Każde spotkanie na tym polu wymiewają bezlitośnie.

Czy wszystko się w Polsce naszym gościom podoba? Jako organizator tras wycieczkowych w kraju znam także opinie o naszych negatywach. Największy to zadywienie. W krajach bardziej rozwiniętych zrezygnowano z węgla przy opalaniu domów mieszkalnych i większości zakładów. Stąd o ile w maju nasz kraj wydaje się piękny, to w październiku klimat staje się nie do zniesienia.

Na drugim miejscu wymieniłbym brak informacji w obcych ję-

zykach, folderów, przewodników. W tak renomowanej miejscowości wycieczkowej jak Czarniejewo nie było nawet widokówki. Po przedstawieniu *Zorby* goście zgotowali zespołowi Teatru Muzycznego w Poznaniu owację na stojąco. Załowali tylko, że nie znali libretta, bo programy były wyłącznie po polsku. No i przepisy. Proszę sobie wyobrazić moją niecierpliwość, gdy cała wycieczka wraz z obsługą pociągu czekała, aż kasjerka wypisze ręcznie 8 biletów dla 40 uczestników przejażdżki pociągiem. Komputer stał obok, ale bilet musiał być wypisany ręcznie, jeden na pięć osób, bo takie są przepisy. Denerwowałem się tak mocno, że stojący obok mnie Wim pocieszał mnie: *Nie przejmuj się, w Holandii też są przepisy, których nie rozumiem.*

Wycieczki są fragmentem szerszej działalności prowadzonej przez Stowarzyszenie Współpracy Miast Beverwijk - Wronki. Jak na razie,

wycieczki organizuje tylko strona holenderska. Trwa jednak wymiana między miastami w innych dziedzinach. *Wronieckie Sprawy* o niektórych formach współpracy pisały wcześniej, przypomnę tylko o wymianie orkiestr, grup harcerzy, księży, zespołów tanecznych. W muzeum Ziemi Wronieckiej powstanie przygotowana przez Holendrów wystawa o Beverwijk, natomiast w Beverwijk powstanie poświęcony Wronkom park.

W. A. Spruit korzysta też z różnorodnych możliwości propagowania naszego kraju: jest szefem redakcji *Noordhollands Dagblat* i naczelnym redaktorem poświęconego Polsce czasopisma *Gaude Mater Polonia*, wydawanego w języku holenderskim. Materiały o Polsce i Wronkach ukazują się tam bardzo często, tak więc można powiedzieć, że nasze miasto jest propagowane w Holandii z dużym rozmachem i systematycznie.

Tomasz Ziółek

Holendrzy w Domu Dziecka w Złotowie. Przyjaźń i pomoc zapoczątkowana we Wronkach trwa. Tegoroczne wakacje dzieci spędzą w Holandii.

KTO ŻYW STAWIŁ SIĘ

Czerwiec we Wronkach obfitował w zjazdy. Po zjeździe absolwentów technikum spożywczego, doszło do kolejnego spotkania absolwentów wronieckiego technikum. 17 czerwca, w dniu II zjazdu więźniów politycznych Wronk, i jakby w jego cieniu, swoje zjazdowe spotkanie mieli pierwsi absolwenci Technikum - Zdziałału Mechanicznego 1960-1965 dla pracujących.

W klasie było ich 28. Spośród tej gromady już 10, niestety, zjazdu nie doczekało. Pozostali stawili się w komplecie: *Henryk Bilon, Józef Bugaj, Kazimierz Bzdrega, Tadeusz Cypel, Stanisław Filipowski, Stefan Górniak, Augustyn Józefowicz, Tadeusz Lambryczak, Kazimierz Łuczak, Tadeusz Nowotnik, Bernard Perz, Włodzimierz Sternalni, Kazimierz Szymt, Kazimierz Szymaniak, Mieczysław Woelk, Henryk Wojciechowski, Hieronim Wójcik, Zygmunt Zakrzewski*. Swoim zmarłym kolegom i nauczycielom (wychowawcami byli: Aleksander Matyjaszko i Ludwika Zgaińska) ofiarowali Mszę św. i złożyli kwiaty na ich grobach.

W gościnnych murach szkoły i internatu wspominali wraz z nauczycielami swoje szkolne lata sprzed 30 lat, mówili o sukcesach i osiągnięciach. Z tej „paczki” absolwentów jedynie trójka mieszka poza Wronkami. Jednym z nich jest *Kazimierz Łuczak*, komandor porucznik Marynarki Wojennej (już w stanie spoczynku).

Każde tego typu spotkania dają możliwość porównania osobistych osiągnięć zawodowych i rodzinnych. U wielu rodzi się pytanie: co pozostało z tamtych lat? Chwila refleksji i konfrontacji dawnych marzeń z dzisiejszą rzeczywistością.

Uczestnicy zjazdu dziękują za zorganizowanie tego sympatycznego spotkania kolegom: Stanisławowi Filipowskiemu, Bernardowi Perzowi i Augustynowi Józefowiczowi. Organizatorzy dziękują kierownictwu szkoły i internatu za umożliwienie zorganizowania tego zjazdu, serdecznie dziękują wszystkim przybyłym na spotkanie nauczycielom z obecnym dyrektorem szkoły, dr Wojciechem Wanarskim.

P.B.

AGNIESZKA BARTOL w województwie katowickim

Wronki mogą słusznie poszczycić się 12-letnią poetką, o której coraz głośniej w kraju.

W katowickiej *Trybunie Śląskiej* (Nr 150), przeczytałem artykuł *Agnieszka i inni* Anny Kujawskiej. Jego autorka przeprowadziła wywiad z Zuzanną Przeworską (dziennikarką *Tygodnika Pileckiego*.) przewodniczącą Fundacji im. Agnieszki Bartol. Dziennikarka informuje, że w maju 1990 r. otrzymała list od matki Agnieszki, z którego dowiedziała się o niieszczęściu. Do listu dołączone były wiersze młodej poetki. Po artykule w *Tygodniku Pileckim* poświęconym Agnieszce, przy wsparciu Wronieckiej Fabryki Kuchni oraz prywatnej drukarni w Czarnkowie, zrodziła się myśl opublikowania twórczości Agnieszki w wydaniu książkowym i założenia *Fundacji Literackiej im. Agnieszki Bartol*. Fundacja podjęła się organizowania konkursów literackich dla dzieci i młodzieży.

Tegoroczna, trzecia już edycja konkursu miała wysoki poziom, wzięło w niej udział 1606 autorów z całej Polski - relacjonuje w artykule *Ewa Nowacka*, pisarka i krytyk literacki, przewodnicząca jury konkursu. Mimo odległości Pila - Katowice, dzieci z woj. katowickiego zdobyły najwięcej nagród i wyróżnień. **Grand Prix - maszynę do pisania jury jednogłośnie przyznało Monice Łyżczyce** z Mikołowa. Laureatka jest uczennicą klasy III L.O im. M.Skłodowskiej-Curie w Katowicach.

Tą informacją podzielił się z redakcją WS pan **Andrzej Kopliński** z Dąbrowy Górniczej. Uzupełniając wyniki III *Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Agnieszki Bartol*, podajemy kilka danych zaczerpniętych z protokołu przesłanego nam przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Pile.

Wynika z niego, że w konkursie z woj. pilskiego wzięło udział 147 uczniów. W tej grupie tylko **Karolina Dąbek** z Piły została wyróżniona nagrodą specjalną za miniaturkę literacką o Agnieszce. W kategorii szkół podstawowych jury przyznało dwie pierwsze nagrody, otrzymali je: **Krzysztof Pawlica** z Poronina i **Magdalena Czekalska** z Łodzi. W kategorii szkół średnich pierwszej nagrody nie przyznano, drugą otrzymała **Małgorzata Deroń** z Chelna.

Uroczyste ogłoszenie konkursu odbyło się podczas *Koncertu Literacko - Muzycznego*, 3 czerwca, w Pile, w Pileckim Domu Kultury. Koncert prowadziła pisarka Emilia Waśniowska, dyrektorka SP-34 w Poznaniu. Nagrodzone utwory laureatów oraz twórczość Agnieszki prezentowała Miroslawa Chwiałkowska.

Po koncercie w Ośrodku Szkoleniowym - Wypoczynkowym w Płotkach k. Piły odbyły się warsztaty literackie i imprezy towarzyszące sponsorowane przez Zakład Poszukiwań Nafty i Gazu w Pile. *Koncertował harcerski zespół „Frygi”, odbywały się prezentacje literackie laureatów, konkursy oraz kiermasz książki. Całość imprezy uświetniło ognisko połączone z piasami i piosenkami harcerskimi. Wszystkim smakowały kiełbaski z grilla. Bawiliśmy się wspólnie do późnego wieczora - wspomina pani Danuta Bartol, która za naszym pośrednictwem dziękuje organizatorom i uczestnikom konkursu za serdeczność i doznane wzruszenia.*

Fundacja Literacka przygotowuje wydanie kolejnej książki - albumu p.t. *Powrót Agnieszki*, w której zamieszczony zostanie plon z trzech konkursów literackich i konkursu plastycznego.

Krystyna Tomczak

Zjazdu więźniów opisanie

KLEMENS STRÓŻY

POLITYCZNYCH
1945-1956
REŻIMU STALINOWSKIEGO
II ZJAZD WIĘŹNIÓW
WRONKI

Piątek 16.06. godz. 15.35. Wsiadam z pociągu we Wronkach, na peronie widzę dwóch starszych panów ze znaczkami. Zjazdowicze, po chwili doszlusowuje znajomy z poprzedniego zjazdu, pan Jarecki; na peronie czeka także p. Wajdner na jednego ze swoich gości. Zabieram samochodem zjazdowiczów do internatu. Tam już gromada czekających.

- **godz. 17.30.** P. Liliana Prajs otwiera internat, zaczyna się kwatrowanie. Zameć. Oczywiście, rzeczywistość nie zgadza się z listą rezerwacji, kierujemy część gości do mieszkań wronczan. Telefony, samochody, bieżanina... Pomaga Janusz Łopata-Łowiński. Staszek Żołądkowski pędzi samochodem do muzeum po książ-

ki, potem zabiera swoich gości do domu. Za chwilę spadną mu dodatkowe, nie przewidziane osoby. Andrzej Borowczak podjeżdża po swoich zjazdowiczów. Do POMET-u Bożena S. pilotuje ekipę w samochodzie, po drodze zabierze z dworca warszawianki do p. Pelasi. Równolegle Mateusz i Dominika sprzedają książki w hallu internatu, ja zmieniam kierowniczkę internatu w dyżurce, o 20.00 pojawia się Barbara Działoszyńska na dyżurce. Wszyscy mają miejsca, robi się spokojniej.

Sobota 17.06. godz. 7.00. Docieramy do Domu Kultury. W sali już sporo gości, Grażyna Kaźmierczak z harcerzami na stanowisku, organizatorzy wydają materiały, na stoiskach sprzedaż książek. Alicja Bugaj z synem przy stoliku w *Wronieckimi Sprawami*, pocztówkami i książką „*Powrót do Wroniek*”. Krzątana. Pospieszne rozmowy, kto wie o okolicznościach śmierci Majewskiego - pyta młody mężczyzna. Ktoś prosi o dedykację w książce. W międzyczasie ogłoszenia przez mikrofon. Przychodzi burmistrz, przewodniczący rady miejskiej, dyrektor Czerwiński powierza im gości honorowych. Jeszcze pędzę po wiązanki zamówione przez gości z Poznania i Warszawy. Wiesław Michalak podejmuje się zawieźć wiązanki do kościoła. Coraz tłoczniej, bo pojawili się lokatorzy z internatu. Początkowo sztafardowe przechodzą do kina. Melduje się orkiestra. Czas oficjalnie otwierać zjazd.

- **godz. 10.00.** Wychodzimy przed Dom Kultury, pocztą sztandarową ustawiają się za orkiestrą, znają na pamięć tę procedurę. Na schodach organizatorzy i goście honorowi. Mikrofon, kamery. Jeszcze w ostatniej chwili Wanda Pierchlewicz „załatwia” autokar z Białogostoku dla przewiezienia złe się czujących do kościoła. Wreszcie oficjalne otwarcie zjazdu. Witam gości w imieniu wronczan słowami:

Spotkaliście się tutaj, w miejscu, które połączyło tak wielu ludzi z różnych stron naszej ojczyzny. Połączyło wbrew ich woli, połączyło, aby upokorzyć, aby odebrać marzenia o wolnej i demokratycznej Polsce, a nierządno - aby odebrać zdrowie czy nawet życie.

Spotkaliście się tutaj w innej Polsce. W Polsce, gdzie nie trzeba już wstydzić się, że było się więźniem Wroniek. Gdzie można liczyć na szacunek i podziękowanie za walkę o wolność. Gdzie nie trzeba oglądać się za siebie, czy nikt nie podsłuchuje szeptem wypowiedzianych słów, nie śledzi, nie grozi.

Zapewne nie jest to jeszcze taka Polska, o jakiej marzyliśmy. Nie jest to jeszcze kraj tak dobry, sprawiedliwy i szczęśliwy, jak mógłby być. Wiemy o tym wszyscy. Ale na pewno jest to kraj, w którym warto żyć, warto pracować, aby stawał się coraz lepszy. I dlatego pójdziemy podziękować Bogu, że dożyliśmy szczęśliwie tego czasu, że nasze dzieci i wnuki będą żyły w innym państwie niż to, które kojarzy się z pierwszym pobylem we Wronkach.

Następnie głos zabiera prezes poznańskiego oddziału Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego, Józef Hasiński:

Nie przestańcie być świadkami, nie przestawajcie być przestroga. Słowa największego autorytetu światowego - papieża Jana Pawła II będą obecne w naszych myślach przez cały czas trwania uroczystości II Zjazdu Więźniów Politycznych Reżimu Stalinowskiego Wroniek i Rawicza. Pięćdziesiąt rocznica pierwszych transportów żołnierzy Podziemnego Państwa Polskiego do więzienia we Wronkach to znaczący jubileusz i godny spotkania koleżeńskie w miejscu naszego odosobnienia. (...)

W powodzi wciąż nowych, zaskakujących wydarzeń i obciążen pamięć o „kainowej przeszłości”, skutecznie tajonej w okresie Polski Ludowej, powinna być podtrzymywana. Nadszedł bowiem czas przerwania długoletniego milczenia. Swoją „białą plamę” w tej ciemnej historii zapisały Wronki.

Jednak już poprzedni I Zjazd w roku 1993 spowodował u uczestników zmianę dotychczasowych złych skojarzeń związanych z ośrodkiem represji, Wronkami. Doznaliśmy miłego przyjęcia, życzliwości i gościnności nie tylko władz lokalnych, ale także wronczan. Można mieć nadzieję, że także wspomnienia dzisiejszych uczestników II Zjazdu będą wyłącznie pozytywne. (...)

Przed otwarciem zjazdu

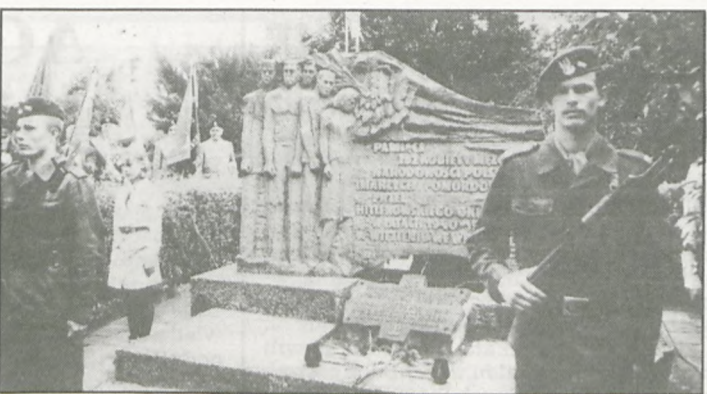
Przemarsz do

Ks. Proboszcz wita pocztę sztandarową i zaprasza uczestników zjazdu na Mszę św.

Księża celebrują

Przy pomniku ofiar wronieckiego więzienia

Postrzegam tę dzisiejszą manifestację jako lekcję historii - powiedział burmistrz Kazimierz Michalak

Goście w Muzeum Regionalnym przed dokumentami reżimu stalinowskiego.

Michał Starzonek śpiewa

HASIŃSKI I PAWEŁ BUGAJ

Ściola p.w. św. Katarzyny

Msze św. pod tablicą ku czci Ks. P. Stróżyńskiego

wowską piosenkę

Jeszcze wystąpienie dyrektora poznańskiego oddziału Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciw Narodowi Polskiemu, Tadeusza Anteckiego, krótkie wystąpienia prezesa Zarządu Głównego ZWPOS, Romana Kuźmińskiego i sekretarza Zarządu Głównego, Władysławy Magnuszewskiej, jeszcze informacja o odznaczeniu Pelagii Dąbrowskiej i Jana Jarysza przez Ministra Sprawiedliwości (pisaaliśmy o tym w poprzednim numerze WS) - i Zenon Wechmann, prowadzący wydaje stosowne komendy. Ruszamy na Mszę św.

- **godz. 11.00.** Przed kościołem ustawiają się poczty sztandarowe i reszta uczestników zjazdu. Ksiądz proboszcz zaprasza do środka świątyni. Msza bardzo uroczysta, wiernych ciepłymi słowami wita wroniecki proboszcz, ks. Jerzy Stachowiak, kazanie głosi ks. kanonik Jan Szpet, delegat arcybiskupa metropolity poznańskiego. W imieniu przybyłych Józef Hasiński ofiarowuje świątyni dwie świece mszalne. Celebryje pięciu księży, poczty sztandarowe ustawione po bokach prezbiterium stwarzają niezapomniane wrażenie. Podczas Podniesienia las 28 chorągwi pochyła się w pokłon, rozbrzmiewają fanfary. Pod koniec Mszy św. ks. Stachowiak wspomina ks. Piotra Stróżyńskiego i jego zasługi dla więźniów politycznych. Pod tablicą księdza Stróżyńskiego poczty oddadzą honory po zakończeniu Mszy św., błysnie w salucie honorowym szabla Jana Czarnieckiego z Tomaszowa Mazowieckiego. Kwiaty wyrażą wdzięczność dzielnemu wronieckiemu proboszczowi.

- **godz. 13.30.** Przeszliśmy z orkiestrą, prowadzeni przez Bogdana Tomczaka, prezesa TMZW, pod pomnik przy ul. Chrobrego, po drodze oddaliśmy hołd pomnikowi obrońców ojczyzny na Rynku, delegacje złożyły wiązanki kwiatów. Na Chrobrego - główna uroczystość. Hymn państwowy, minuta ciszy ku czci zmarłych w więzieniu synów ojczyzny. Delegacje składają kwiaty pod tablicą, gdzie wartę trzymają żołnierze WP i harcerze wronieccy. Pierwsza wiązanka od miasta Wronki - burmistrz Michalak z zastępcą, Bogdanem Szymkowiakiem i przewodniczącym rady, Kazimierzem Grottem. Werble. Burmistrz Kazimierz Michalak, gospodarz Wroniek, wita uroczystość gości. Po nim krótkie wystąpienia: Wojewody Piłskiego, Jerzego Olszaka, pełnomocnika Urzędu ds. Kombatantów, Romana Madery, doradcy szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Wiesława Perzanowskiego, przedstawiciela Kancelarii Senatu RP, Jerzego Smoniewskiego, prezesa ZWPOS, Romana Kuźmińskiego i sekretarza Zarządu Głównego, Władysławy Magnuszewskiej. „Zula”, jedna z pierwszych więźniarek Wroniek, wspomina ciepło Pelagię Dąbrowską, strażniczkę, która w tamtych czasach niosła pomoc więźniom politycznym i została za to ukarana, oraz informuje uczestników zjazdu o przyznaniu honorowego członkostwa Związku Wandzie Pierchlewicz oraz Bożenie i Klemensowi Stróżyńskim. Potem Zenon Wechmann z poznańskiego oddziału ZWPOS czyta „Przesłanie do narodu polskiego”. Jeszcze informację o możliwości spędzenia popołudnia - i pochód zostaje rozwiązany.

- **godz. 14.00.** Część gości wybiera obiad w Domu Kultury, część udaje się zwiedzać więzienie (czeka tam Dariusz Baliszewski z Rewizji nadzwyczajnej TVP, podobnie jak dwa lata temu dokumentuje to wydarzenie i zbiera relacje), niewielka grupa udaje się do sali POMET-u na sesję popularnonaukową, która, niestety, w wyniku nieporozumienia nie dochodzi do skutku. Inna grupka zwiedza muzeum wronieckie. Do sali kina pomalutku napływają chętni do obejrzenia programu artystycznego, przygotowanego przez Bożenę Stróżyńską i młodzież Szkoły Podstawowej Nr3 we Wronkach.

Widzowie, którzy oglądali pierwszy występ w kinie, pozostali na drugim. Doszli nowi widzowie. Dokumentalne teksty, związane z więzieniem, pieśni patriotyczne takie jak *Pierwsza Brygada*, *Nadzieja*, *Warszawianka*, *Pieśń konfederatów*, *Pieśń tułaczki* - oraz piosenki wojskowe - wywarły wielkie wrażenie na uczestnikach zjazdu. Wielu nie starało się nawet ukryć obficie płynących łez. Niektóre pieśni śpiewali razem z młodymi artystami. Fotografowali, kręcili wideofilmy. Urządzili owację na stojąco, po występie pan Pyka z Mysłowic pobiął do kwaciarni i wrócił z bukietem 29 czerwonych róż. Pan Waldemar Bałkowiec z Londynu sięgnął do portfela i hojną ręką zafundował wszystkim dzieciom lody (zrealizowane w piątek, 23 czerwca, w mieszkaniu Bożeny Stróżyńskiej, wraz z truskawkami w bitej śmietanie, piernikiem w czekoladzie, murzynkiem z pianką, napojami itd.). Po występach dzieci usłyszały gorące podziękowania od widzów, szczególnie pięknie mówiła po drugim spektaklu Halina Bazylewska z Warszawy, z Zarządu Głównego - niektóre dzieci płakały. Trudno wyróżnić kogokolwiek z występujących - wszyscy byli świetni, ale szczególnie podobał się w lwowskiej piosence Michał Starzonek. Po drugim spektaklu ze sceny dziękował także wicemarszałek Senatu RP, p. Bąk. Skrót występów jest na kasetach wideo p. Rusinka i p. Dzika.

- **godz. 18.00.** W sali Wronieckiego Ośrodka Kultury - zakończenie zjazdu. Ludzi już niewielu, krótkie pożegnanie wygłosił Klemens Stróżyński i Józef Hasiński. Część uczestników spotka się następnego dnia w Rawiczu, w tym i niżej podpisany. Ale o tym - może w następnym numerze.

Na listach akredytacji zapisało się ok. 450 uczestników zjazdu - o dwustu mniej, niż zgłosiło akces. Niektórzy, jak p. Holz czy p. Grzeszczyk-Goray, po zgłoszeniu na zjazd odeszli na wieczną wartę.

Podziękowanie

Jako wiceprzewodniczący komitetu organizacyjnego II Ogólnopolskiego Zjazdu Więźniów Politycznych, jestem zobligowany do gorącego podziękowania tym wszystkim, którzy swój trud, możliwości i zdolności organizacyjne oraz czas poświęcili na to, aby zjazd przebiegał sprawnie, w miłej i życzliwej atmosferze, a uczestnikom zostały stworzone jak najlepsze warunki.

Niemożliwe jest tutaj, z braku miejsca, wyliczenie wszystkich, którym takie podziękowanie się należy, proszę więc o wybaczenie, że nie wszyscy zostaną imiennie wymienieni.

Dziękuję władzom gminy Wronki z burmistrzem Kazimierzem Michalakiem na czele za godne pełnienie honorów gospodarza, za wsparcie organizacyjne i materialne zjazdu.

Dziękuję Stanisławowi Nowakowskiemu, naczelnikowi Zakładu Karnego oraz jego współpracownikom za zorganizowanie obiadu dla uczestników zjazdu oraz zorganizowanie zwiedzania więzienia.

Dziękuję Liliannie Prajs za zapewnienie gościom zjazdowym noclegu w internacie, także osobom opiekującym się w czasie nieodpłatnych dyżurów ulokowanymi tam byłymi więźniami: Barbarze Działoszyńskiej, Elżbiecie Włodarczak, Małgorzacie Kuster, Januszowi Łopaciu-Łowińskiemu oraz Józefowi Hodurkowi.

Składam na ręce Grażyny Kaźmierczak podziękowanie dla niej i harcerzy z drużyny Chęchacze za obsługę organizacyjną zjazdu i pełnienie wart honorowych.

Gorące podziękowania kieruję do pracowników Wronieckiego Ośrodka Kultury, na ręce dyrektora Bogdana Czerwińskiego - wszyscy oni piątkowe popołudnie i całą sobotę przeznaczyli na pracę przy organizacji zjazdu, nie licząc wielu czynności wykonanych wcześniej.

Bożego błogosławieństwa życzymy, z wdzięcznością za celebrowanie uroczystej Mszy św., naszemu drogiemu księdzu proboszczowi, ojcu z zakonu franciszkanów oraz czcigodnym gościom: księdzu kanonikowi doc. drowi hab. Janowi Szpetowi, ojcu Jerzemu Szelmecze, jezuitcie z Poznania oraz księdzu Henrykowi Musze, bardzo zasłużonemu dla upamiętnienia represji w więzieniu wronieckim.

Serdecznie dziękuję także orkiestrze i członkom straży pożarnej, która towarzyszyła uroczystościom, policji zapewniającej porządek, służbie zdrowia czuwającej nad formą fizyczną gości, pocztom sztandarowym wronieckich szkół podstawowych i OSP, młodzieży ze Szkoły Podstawowej Nr1 i Nr3, która uporządkowała groby więźniów na cmentarzu.

Wreszcie wyrażam wdzięczność członkom Towarzystwa Miłośników Ziemi Wronieckiej, bardzo aktywnie działającym w czasie zjazdu, szczególnie prezesowi Bogdanowi Tomczakowi, Pawłowi Bugajowi, Marianowi Radomskiemu, Januszowi Łopaciu-Łowińskiemu, Wiesławowi Michalakowi, Krystynie Tomczak, Eligiuszowi Grupińskiemu.

Na specjalne słowa uznania zasługuje młodzież ze Szkoły Podstawowej Nr3, która pod kierunkiem Bożeny Stróżyńskiej przygotowała program artystyczny, zaprezentowany dwukrotnie w sali kina i odebrała owację na stojąco od wzruszonych gości zjazdowych.

Przynieśli chlubę Wronkom

Pierwsze echa II Ogólnopolskiego Zjazdu Więźniów Politycznych we Wronkach są niezmiernie korzystne dla naszego miasta. Uczestnicy, czy zegnając się przed opuszczeniem Wroniek, czy telefonując w następnych dniach, bardzo chwalili organizację, atmosferę, przygotowanie uroczystości przez miejscowych organizatorów.

Wśród tych głosów zwracały uwagę te, które należały do uczestników zjazdu, goszczonych przez wronczan. Na apel ogłoszony we *Wronieckich Sprawach*, a ponowiony z ambon kościelnych, zgłosiła się grupa ludzi dobrej woli, oferująca w swoich mieszkaniach gościnę dla byłych więźniów. Z relacji osób korzystających z tej gościnie wynika, że zawsze byli traktowani z ogromną serdecznością i troskliwością, niekiedy z wprost szokującą wylewnością. Będą opowiadać w Polsce, jak wspaniale zostali przyjęci w naszym mieście.

Dlatego warto podać do publicznej wiadomości listę osób (czy raczej rodzin), które przyjmując u siebie gości zjazdowych (niekiedy w większej liczbie, kosztem umieszczenia własnych dzieci w śpiworach), przyczyniły się do kształtowania tak chwalebnej opinii o naszym mieście. Oto one:

- Henryk Wajdner z ul. Mickiewicza;
- Andrzej Borowczak z os. Borek;
- Krystyna Kawicka z ul. Chrobrego;
- Jan Ptak z Os. Słowackiego;
- Maria Ziolek z Os. Mieszka I;
- Józef Hały z ul. Sierakowskiej;
- Maria Paluch z ul. Nadbrzeżnej;
- Marian Zieliński z ul. Mickiewicza;
- Stanisław Bielecki z os. Borek;
- Henryk Gogolewski z ul. Leśnej;
- Stanisław Żołądkowski z Nadolnika;
- Pelagia Dąbrowska z Os. Słowackiego
- Feliks Król, który udostępnił pokój gościnny Pometu;
- Danuta Stachowiak z ul. Dworcowej.

Odjeżdżający goście zobowiązali nas do przekazania najgorętszych podziękowań wszystkim Państwu, co niniejszym czynimy. Gorąco dziękujemy także księżom, którzy zechcieli z ambon zachęcić parafian do tego - zaprawdę chrześcijańskiego - uczynku. **K.S.**

POSIADA NEGATYWNY STOSUNEK...

Już podczas zjazdu byłych więźniów otrzymaliśmy dokument, który znajdzie się w muzeum wronieckim. Pan Jan Machoń z Lublina (widoczny na zdjęciu na s. 75 w książce „Powrót do Wroniek”) przekazał swoją opinię, wystawioną w czasie pobytu w więzieniu wronieckim. Dokument ten pisany jest osobliwym językiem i choćby z tego powodu warto go opublikować. Gwoli wyjaśnienia trudniej zrozumiałych sformułowań: więzień pozytywny to w żargonie klawiszy w tamtym czasie - kapuś. Oto tekst opinii, z której wynika, że więzień nie zasługuje na wcześniejsze zwolnienie:

Wronki, dnia 17 grudnia 1954r.

Opinia

na więźnia karnego MACHOŃ Jan s. Ludwika

W tut. więzieniu przebywa od dnia 4.12.53r. w tym okresie karany dyscyplinarnie nie był, jednak jak stwierdzono z dotychczasowej obserwacji to zachowanie w/w. jest dostateczne, ponieważ jest więźniem obojętnie ustosunkowany do admin. więziennej. Rozkazy i polecenia przełożonych wykonuje tylko dlatego by uniknąć kar dyscyplinarnych. Stwierdza się również, że do otoczenia w jakim się znajduje cechuje go solidaryzm. W rozmowach z przełożonymi stara się wypowiadać na tematy polityczne pozytywnie, oraz twierdzi iż zrozumiał swój błąd jaki popełnił, jednak czyni to dlatego by zamaskować swoje faktyczne oblicze wobec przełożonych. Ponieważ nie stwierdzono dotychczas by na podobne tematy wypowiadał się wśród więźniów i starał się ich przekonywać o słuszności naszego ustroju. Wyrok jaki otrzymał twierdzi, że jest za surowy do popełnionego przestępstwa. Stwierdza się również, że mało interesuje się czytaniem książek marksistowskich, ogranicza się tylko do czytania książek powieściowych. Należy również zaznaczyć, że w/w. więzień posiada negatywny stosunek do więźniów pozytywnych. Zatrudniony w tut. więzieniu nie jest. Biorąc pod uwagę w/w. nie posiada jeszcze ustalonego kierunku na lepsze i wymaga dalszej pracy wychowawczej.

Z-ca N-ka d/s Pol.-Wych. Naczelnik Więzienia

Wyk. GC/AS/DB

[Pieczęć okrągła z orłem i napisem w otoku:
NACZELNIK WIĘZIENIA WE WRONKACH]

Ciekawostką jest, że pismo napisano na maszynie bez polskich czcionek, pewnie niemieckiej - stąd wrażenie, że mamy przed sobą wydruk poczty komputerowej. Dla wygody Czytelników usunęliśmy ten mankament. **K.S.**

Poznań, 27 czerwca 1995r.

„PIERZCHŁE OBRAZY...”

Nie minął tydzień od II Zjazdu Więźniów, jak zaczęły napływać listy od jego uczestników. Pan **Bogdan Pyka** z Mysłowic, więzień Wroniek i Jaworzna, przysłał jako swój dar dla wronieckiego muzeum, pierwszy list, który zza więziennych murów, z Wroniek wysłał do domu rodzinnego (30 października 1949r.). Na kopercie ze znaczka spogląda ówczesny prezydent RP, Bolesław Bierut, koperta i kartka z tekstem przyozdobione są stemplem OCENZU-ROWANO 126. Panu Bogdanowi serdecznie dziękujemy za przekazanie tej rodzinnej pamiątki.

Napisał także bodaj najstarszy uczestnik zjazdu, 89-letni p. **Tadeusz Gumiński** z Legnicy. Oto obszerne fragmenty jego listu:

Jestem pełen wdzięczności i uznania dla sprawności, z jaką zjazd przygotowano i samego przebiegu. Dziękuję za względy, jakich oświadczyłem. Doznałem wielu podniosłych wrażeń, ale najwięcej wzruszeń dostarczył mi słowno-muzyczny montaż młodzieży w sali kina. Poruszyło mnie do głębi wykonanie takich pieśni, jak „Warszawianka”, „Pierwsza Brygada”, „O Boże, któryś jest na niebie”. Wszystkie trzy bowiem wywołały, mówiąc słowami poety, „pierzchłe już obrazy z sennych krain”.

Z każdą z tych pieśni wiążą się bowiem moje wspomnienia rodzinne, osobiste. Z „Warszawianką” cień brata mego babki, Feliksa Gajewskiego, podporuc-

nika piechoty zaginionego bez wieści w bitwie pod Grochowem w 1831 roku. Jego imienia i nazwiska użyłem bowiem za parawan, gdy własne nazwisko stało się niebezpieczne wobec gestapo.

„Pierwsza Brygada” wywołała spoza zasłony śmierci pułkownika Andrzeja Hałacińskiego, autora jej pierwszych trzech zwrotek, zamordowanego w Katyniu. Kandydowałem z nim razem w 1939 roku z jednej listy do Rady Miejskiej w Łucku na Wołyniu.

Obok tego męczennika za sprawę narodową pojawił mi się mój brat stryjeczny Jan Gumiński, legionista 5. pułku piechoty, żołnierz I Brygady, od pierwszego dnia do ostatniego uczestnik jej bojów.

„Modlitwa” przypominała mi Zamek lubelski, gdzie byłem więziony i sądzony na początku 1945 roku. Było to jednocześnie ostatnie miejsce, gdzie w ciągu długich pięciu lat można było jeszcze śpiewać w ogóle.

Czułem się w obowiązku o tym wszystkim napisać, bo wydaje mi się, że w przygotowaniu tego programu, który mi dostarczył głębokich wzruszeń, Drogiej Pani magna pars fuit [łac.: wielki był udział - red.]. Jeśli byli i inni współtwórcy, to proszę uprzejmie im również słowa mojej wdzięczności przekazać.

Życzę Państwu wiele zdrowia i sił w służbie dobru ogólnemu i Wronkom, szczęścia osobistego i rodzinnego.

K.S.

Szanowna Pani Bożena Stróżyńska

Uczestnicy II Zjazdu Więźniów Politycznych Reżimu Stalinowskiego we Wronkach, występując w roli publiczności, z zapartym tchem obserwowali dwuczęściową imprezę artystyczną w wykonaniu młodzieży szkolnej, przygotowaną specjalnie na tę uroczystość przez Szanowną Panią.

Był to z jednej strony pokaz umiejętności oddziaływania wychowawczego na młode pokolenie Wychowawczyni, a z drugiej strony popis prawie że profesjonalnych umiejętności i talentów poszczególnych wykonawców - casus Jacek [prawdziwe imię: Michał Starzonek, imię notoryczne mylone przez p. Bożenę - red.].

Koncert ten bezsprzecznie podniósł rangę całego spotkania koleżeńskie, jak również przekonał tę niezwykłą widownię, że występ przed nimi - Gośćmi II Zjazdu - był dla tej młodzieży zaszczytem.

Proszę przyjąć od organizatorów Zjazdu wyrazy serdecznego podziękowania za tak świetne przygotowanie zespołu szkolnego i za przeżycia, jakich doznali słuchacze tego koncertu.

Z kombatankim pozdrowieniem:

Zarząd

Wiceprezes ZWPOS Oddz. Wlkp.
Zenon Wechmann

Prezes ZWPOS Oddz. Wlkp.
Józef Hasiński

Książka ...

... *Powrót do Wroniek* zawiera osobliwy materiał historyczny, dotyczący więzienia wronieckiego w najbardziej ponurym okresie represji politycznych, 1945-56.

Książka zawiera wspomnienia więźniów, strażników i komentarzy osób badających losy przesładowanych z przyczyn politycznych, zawiera listę zmarłych więźniów — unikatowy materiał historyczny. Książka jest do nabycia w księgarni, kioskach, w bibliotece miejskiej i siedzibie wydawcy - w muzeum. Można ją również nabyć za zaliczeniem pocztowym, składając zamówienie pod adresem: *Towarzystwo Miłośników Ziemi Wronieckiej, ul. Szkolna 2, 64-510 Wronki.*

Ks. Piotr Stróżyński

Był festyn...

Grupa chłopców ze szkół ponadpodstawowych na linii startu w Biela-wach. Sędzia zawodów, Marek Niškiewicz.

Dni Wronek i zorganizowane przez Redakcję Wronieckich Spraw masowe imprezy sportowe, jakimi były: *I Bieg Uliczny o Puchar Burmistrza* oraz *I Wyścig Rowerowy o Puchar Gazety*, przeszły już do historii a być może i w zapomnienie. My jednak nie możemy zapomnieć o tych, którzy nam wówczas pomogli.

Słowa podziękowania kierujemy do tych, którzy swój wolny czas poświęcili, pomagając nam w zorganizowaniu festynowych imprez. Opiekunom dzieci startujących w biegu ulicznym i wyścigu rowerowym: Krystynie Król, Hannie Podzińskiej, Stanisławie Poch, Beacie Minczykowskiej (sędzia), Lucynie Gołąbek (sędzia S.P. 1), Lidii Kremer, Piotrowi Ławniczakowi (S.P. 3), Krzysztofowi Migala, Pawłowi Hibernerowi (S.P. Nowawieś), Halinie Maciołek, Gabrieli Kabacińskiej, Alicji Sobańskiej (S.P. Biezdrowo), Marii Kuberka, Henrykowi Szymczakowi (S.P. Chojno), Romualdowi Praisowi (Z.S.Z. Nr 1), Annie i Leszkowi Biedziakom (Z.S.Z. Nr 2), sędziom: Marii Urban, Markowi Niškiewiczowi, Andrzejowi Pieprzykowi, Jerzemu Paczkowskiemu, Danielowi Kwaśniewskiemu i Młodzieży z koła prowadzonego przez Jaromira Zielińskiego.

Dziękujemy: Marii Chorąży i Hannie Pujanek za pielęgniarską służbę, załodze Pogotowia Ratunkowego za udzielanie pomocy medycznej. *Realbudowi* za pomoc w rozwiązywaniu problemów technicznych, Tadeuszowi Kwaśniewskiemu za wymalowanie transparentów i oznakowanie trasy wyścigów, Spółdzielni Pracy *Postęp* za uszycie numerów startowych i transparentów, *Nadleśnictwu* za dostarczenie drewna na ognisko, *Policji*, *Ochotniczej Straży Pożarnej* i *Straży Miejskiej* za zabezpieczenie tras biegu ulicznego i wyścigu rowerowego, Krzysztofowi Kremerowi, Andrzejowi Jaryszowi i Edwardowi Berentowi - za pilotowanie grupy kolarzy, uczniom ze Szkoły Podstawowej Nr 1 i pani Dorocie Babik oraz uczniom ze Szkoły Podstawowej w Biezdrowie i pani Irenie Andrzejak - za przygotowanie programów artystycznych. *Chętczom* i druhnem Małgorzacie Kuster za służbę przy ognisku, *Zespołowi ELS* - za muzykowanie, *Wronieckiemu Ośrodkowi Kultury* za pomoc techniczną w amfiteatrze. Sebastianowi Spychała i Maciejowi Chorąży za zorganizowanie wieczornej dyskoteki.

Szczególne słowa podziękowania kierujemy do burmistrza **Kazimierza Michalaka** za finansowe i duchowe wsparcie naszej imprezy a licznej rzeszy kibiców (za doping zgotowany zawodnikom).

Dzięki zrozumieniu i pomocy niżej wymienionych *Sponsorów* Redakcja *Wronieckich Spraw* mogła nagrodzić 10 zawodników w każdej kategorii biegu ulicznego i wyścigu rowerowego oraz wszystkie dziewczęta startujące na rowerach a także liczną gromadkę dzieci biorących udział w konkursach festynowego dnia.

Jesteśmy wdzięczni za każdą nagrodę, i tę małą, i tę większą, bo wraz z nią identyfikowaliście się z nami, z naszymi *Wronieckimi Sprawami*.

Serdeczne słowa podziękowania otrzymują właściciele sklepów: Czesława Stachowiak, Dorota Koźlarek, Jacek Piasecki, Danuta Zawadzka, Krzysztof Siuda i Tomasz Grupiński, Aldona Mięzał, Leszek Góźdz, Marek Klimecki, Urszula Klimowicz i Stanisław Perski, B.Niewiedział i R.Kita, Barbara Kita, Gminna Spółdzielnia S.Ch., Barbara Sobek, Izabela Ratajszczak, Anna Michalak, Piotr Piotrowski, Hanna Witkowska, Danuta i Andrzej Urban, Maria Bartkowska, Elżbieta Winiecka, H. Pertek i H. Mikołajczak, Iwona Gallo, Jerzy Michalski, Magdalena Kałużyńska, Józef Lisowski, Bożena Mikulska, Jadwiga Goldmann, Ryszard Krzyszkowiak, Maria Żelazny, Anna Jenciak, Teresa Ratajczak i Czesława Nowak, Irena Jankowska, Katarzyna Waleczak, Irena Dudziak, Grzegorz Szermer, Zdzisław Cymborowski, Maciej Skwierczyński, Janina Urbańczak, Józef Grupiński, Sławomir Chudziak, Eligiusz Grupiński, Jerzy Janik i Andrzej Pieprzyk, Aleksander Richert, Krystyna Górna, Anna Cymborowska.

- SPORO MAMY PRZYJACIÓŁ. Do sklepów tych dotarłam osobiście, jeżeli kogoś nie odwiedziłam a chciałby pomóc redakcji, fundując nagrodę za krzyżówkę lub konkurs, prosimy o kontakt.

Reklamą wdzięczni Wam będziemy. - Redakcja *Wronieckich Spraw*.

/K. T./

SPOTKANIE MIŁOŚNIKÓW MAŁYCH I DUŻYCH OJCZYZN

W czasie obchodów Rocznic Przemysławowskich, 27 maja w Rogoźnie, odbyło się spotkanie przedstawicieli wszystkich stowarzyszeń społeczno - kulturalnych działających na terenie Wielkopolski. Organizatorem konferencji było Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne (z siedzibą w Poznaniu).

W trakcie **XIV Wielkopolskiej Konferencji Kulturalnej** dokonano wyboru nowych władz WTK oraz przyjęto program prac na lata 1995-1998. Ponownie prezesem Towarzystwa został **Stanisław Słopień**.

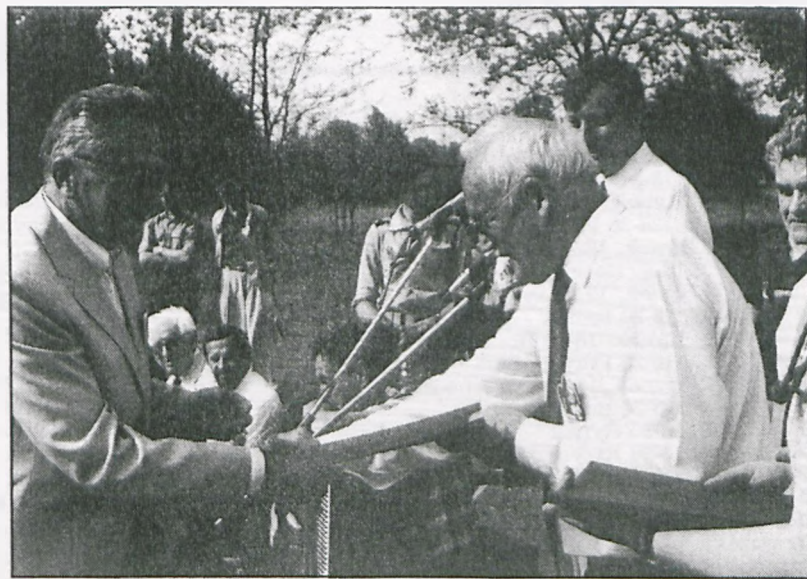
WTK podejmuje szereg zadań służących rozwojowi i krzewieniu ideologii regionalizmu wielkopolskiego w celu zespalenia Wielkopolski jako całości kulturowej o własnej tożsamości. Współpracuje z Sejmikiem Organizacji Pozarządowych. Poprzez Kuratoria zachęca szkoły do podejmowania edukacji regionalnej. Jest organizatorem corocznego *Turnieju Wiedzy o Wielkopolsce dla młodzieży*. Wśród zadań na najbliższe lata uwzględniono przygotowania do uczczenia 150 rocznicy *Wiosny Ludów* w Wielkopolsce.

WTK jest wydawcą ciekawego czasopisma pt. *Przegląd Wielkopolski*, w którym omawiana jest problematyka kultury Wielkopolski. W ostatnim numerze tego czasopisma opublikowany został obszerny artykuł na temat 20-letniej działalności *Towarzystwa Miłośników Ziemi Wronieckiej*.

Rogozińskie spotkanie pokazało, że zapaleńców do społecznej pracy na rzecz swoich *małych ojczyzn* jest jeszcze bardzo wielu. Nad jeziorem, wspólnie z harcerzami biorącymi udział w *Rajdzie Szlakami Przemysła II*, wysłuchaliśmy gawędy wygłoszonej przez **Stefana Stuligrosza**. Stary Harcerz, wybitny muzyk i dyrygent poznańskiego chóru chłopięcego, mówił jak kochać swoją Ojczyznę poprzez najbliższe środowisko, w którym żyjemy (*małą ojczyznę*). Druh Stuligrosz w imieniu WTK wręczył animatorom społecznego ruchu kulturalnego wyróżnienia i dyplomy uznania. Dyplom dla naszego stowarzyszenia - TMZW odebrał prezes, Bogdan Tomczak.

W tym dniu mieliśmy również okazję zwiedzić ciekawe muzeum w Rogoźnie i porozmawiać z jego pracownikami.

Krystyna Tomcza'

Stefan Stuligrosz wręcza Bogdanowi Tomczakowi Dyplom Uznania. W głębi uśmiechnięty prezes WTK, Stanisław Słopień

W przygnębiającej szarudze codziennych zmagani o utrzymanie się na powierzchni życia zatracilo się wiele wartości świadczących o niezmiernym bogactwie i wrażliwej szlachetności polskiego ducha narodowego.

Nawarstwiające się obecnie na wyższych szczeblach polskiej społeczności klótnie, spory i konflikty budzą w rozsądnych sercach znakomitej większości rodaków niepokój i z troską. Komu właściwie zależy na rzeczywistym szczęściu narodu?...

W wielkiej mierze pomyślna przyszłość ojczystego kraju zależy od nas samych. Nie oczekujemy więc odpowiedzi z opuszczonymi w bezsilności rękoma. Tam, gdzie toczy się zmaganie dobra ze złem, musimy stanąć po właściwej stronie. Ojczyźnie dźwigającej się z ogromnym trudem z wieloletniej totalitarnej niemocy potrzebna jest nasza wzmocniona aktywność w przywracaniu społecznego zdrowia. Tym bardziej wielkie przejawy doznanego i teraz odradzającego się zła trzeba przezwyciężyć dobrem.

Zwątpienie nie może osłabić twórczej energii. Tyle jest jeszcze do zrobienia!... Na wszystkich odcinkach społecznego życia. A ile biedy wokół!...

Stefan Stuligrosz

Dyżury aptek

W DNI ŚWIĄTECZNE I WOLNE W II PÓŁROCZU '95

Normalne godziny pracy:

Apteka Pod Orłem - z recepturą - Rynek:
- dni powszednie: 8-20
- soboty: 8-13

Apteka leków gotowych - Przychodnia:
- dni powszednie: 8-15

Apteka leków gotowych *Pharmacon II* - os. Borek:
- dni powszednie: 9-17

Dni wolne od pracy:

- 8.07.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 9.07.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 15.07.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 16.07.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 22.07.95.S 8-20 Rynek, 18-20 Borek
- 23.07.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 29.07.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 30.07.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 5.08.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 6.08.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 12.08.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 13.08.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 15.08.95.* 9-13, 18-20 Borek
- 19.08.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 20.08.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 26.08.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 27.08.95.N 8-13, 18-20 Przychodnia
- 2.09.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 3.09.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 9.09.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 10.09.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 16.09.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 17.09.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 23.09.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 24.09.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 30.09.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 1.10.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 7.10.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 8.10.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 14.10.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 15.10.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 21.10.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 22.10.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 28.10.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 29.10.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 1.11.95.* 9-13, 18-20 Borek
- 4.11.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 5.11.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 11.11.95.S 9-13, 18-20 Przychodnia
- 12.11.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 18.11.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 19.11.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 25.11.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 26.11.95.N 9-13, 128-20 Przychodnia
- 2.12.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 3.12.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 9.12.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 10.12.95.N 9-13, 18-20 Rynek
- 16.12.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 17.12.95.N 9-13, 18-20 Przychodnia
- 23.12.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Przychodnia
- 24.12.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 25.12.95.* 9-13, 18-20 Rynek
- 26.12.95.* 9-13, 18-20 Przychodnia
- 30.12.95.S 8-13 Rynek, 18-20 Borek
- 31.12.95.N 9-13, 18-20 Borek
- 1.01.96.* 9-13, 18-20 Rynek

W przypadku nieprzewidzianej zmiany dyżurnej apteki informacja dla pacjentów umieszczona będzie na drzwicach wejściowych każdej z aptek.

Usługi

Hotel	tel. 540-951
Restauracja <i>Borowianka</i>	540-245
Bar <i>Relaks</i>	540-708
Klep spożywczy <i>Delikatesy (Rynek)</i> , 6.00 - 23.00	540-415
Taxi: <i>S.Grocholski</i>	541-436
- <i>S.Malarczyk</i>	540-718

Stacje benzynowe:	
- ul. <i>Leśna (Zamość)</i>	540-443
6.00-21.00 S/ do 19.00 N/ 8.00-14.00	
- ul. <i>Mickiewicza</i>	
6.00-22.00 N/ 10.00-18.00	
- <i>Nowawies</i>	541-237
czynna całą dobę	
Zakład Wulkanizacyjny	540-045

ZOZ Czarnków INFORMUJE

Pani mgr Maria Stryczyńska Apteka Pod Orłem we Wronkach

Uprzejmie informuję, że począwszy od 19.06.br. Rejestr Usług Medycznych w Czarnkowie rozpoczął wydawanie pacjentom z terenu ZOZ Czarnków nowego wzoru wkładek z kuponami do książeczek zdrowia. Istotnymi zmianami jest umieszczenie kodu paskowego w części dolnej kopii oraz wzbogacenie jej o kopię dodatkową.

Kopia różowa jest dokumentacją lekarską. Kopia żółta służy do rozliczeń z instytucjami świadczącymi usługi medyczne. Biały oryginał jest własnością pacjenta, tak jak to było w wersji poprzedniej. Jednocześnie wobec licznych interwencji pacjentów, radnych oraz praktykujących lekarzy wskazujących na to, iż niektóre apteki nie dokonują w obecności pacjenta pełnej wyceny sprzedawanych leków na oryginałach kuponów oraz wykreślają przepisane przez lekarzy leki sprzedawane z aptek za stuprocentową odpłatnością, proszę o natychmiastowe usunięcie tych nieprawidłowości. Postępowanie takie uniemożliwia poznanie pełnych kosztów leczenia konkretnych jednostek chorobowych, dezorientuje pacjentów i lekarzy w cenach leków, jest wystawieniem choremu niepełnego rachunku.

Pani mgr J. Taborskiej z Apteki Pod Łabędziem w Lubaszcu, pani mgr M. Pawlaczyk z Apteki Pod Jodłą w Kruszewie, pani mgr U. Misiurnej z Apteki *Witaminka* w Połajewie oraz pani mgr M. Stryczyńskiej z Apteki Pod Orłem we Wronkach składam natomiast **serdeczne podziękowanie** za wyjątkowo staranne i czytelne wypełnianie kuponów.

Rejestr Usług Medycznych
Czarnków

REFORMA W PLOMBACH

Dyrekcja Zespołu Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie uprzejmie informuje, że od maja br. zmieniły się zasady pracy niektórych gabinetów stomatologicznych ZOZ-u. W wyniku przetargu, jaki odbył się w dniu 18.04.1995r. podpisano umowy kontraktowe z sześcioma lekarzami stomatologii. U każdego z nich zakontraktowano podstawowy asortyment usług stomatologicznych. W odniesieniu do stomatologów „kontraktowych” nie obowiązują zasady rejonizacji - uprawnieni pacjenci mają zagwarantowaną możliwość wolnego wyboru. Uprawnienie do usług zdrowotnych musi być przez pacjenta potwierdzone okazaną książeczką zdrowia. W przypadkach nagłych lekarz stomatolog jest obowiązany udzielić pomocy każdemu pacjentowi, niezależnie od miejsca zamieszkania i posiadanych uprawnień.

W ramach kontraktu każdy ze stomatologów ma ponadto obowiązek objęcia opieką profilaktyczną dzieci i młodzieży przypisanych mu szkół - prowadzenie planowanego leczenia stomatologicznego, nadzór nad lakowaniem i lakierowaniem zębów oraz nad profilaktyką fluorową prowadzoną w szkołach przez higienistki stomatologiczne.

W załączeniu szczegółowy harmonogram prac stomatologów „kontraktowych”. Pozostali stomatolodzy pracują na dotychczasowych zasadach.

lek. med. **Grzegorz Lewandowski**
wicedyr. ZOZ w Czarnkowie

We Wronkach stomatologiem kontraktowym jest **Jacek Mackiewicz**. Przyjmuje w Przychodni Rejonowej:

poniedz. - 10.00-16.00
wtorek, środa, czwartek, piątek - 8.00-14.00
sobota - 8.00-14.00/ 9.00-11.00
Możliwość rejestracji telefonicznej, nr 541-251, codziennie w godz. 8.00-14.00.

MSZA ŚW.
POŻOWA

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna	998
Policja	997
- Komisariat	540-550
- Posterunek / Chojno	547-180
Pogotowie Ratunkowe	999
Przychodnia Rejonowa:	
- dla dzieci	540-541
- dla dorosłych	540-425
- apteka	541-465
Apteka Pod Orłem	540-134
Parafia Chojno	547-181
Dworzec PKP	540-137
Urząd Pocztowy	541-233
Urząd Miasta i Gminy	541-135
Nadleśnictwo	540-148

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW

Odjazdy ze stacji WRONKI

Poznań:	1.02p 1.56p 4.22 5.23 6.18x 8.20p 12.07p
	12.33 14.26p 15.13 16.17p* 17.05
	18.30p 20.15p 20.28 20.25p 23.41p
Warszawa:	1.02p
Katowice:	1.56p
Lublin:	22.25p
Przemysł:	20.15p
Kielce:	23.41p
Kraków:	1.56p 14.26p
Łódź:	16.17p
Wrocław:	1.56p 12.07p 14.26p 18.30p
Zakopane:	18.30p

Krzyż:	2.40p 3.00p 4.18p 5.00p 5.40p 7.28 9.00p
	9.28p 10.58p* 13.33 14.03p 15.37y
	16.08p 16.53 20.33 20.58p

Szczecin:	2.40p 3.00p 4.18p 5.00p 5.40p 9.00p
	10.59p* 14.03p 16.08p 20.58p

Świnoujście: 3.00p 14.03p

Szczecin Nieb.: 2.40p 16.08p

* - nie kursuje 24 i 25 XII, 7IV
x - oprócz niedziel oraz: 14 i 15 VIII, 25 i 26 XII, 1 I, 8 IV
y - oprócz sobót oraz: 25 i 26 XII, 13 i 14 VIII, 7 IV

Rock w Olszynkach

W ostatnim czasie Wroniecki Ośrodek Kultury uszczęśliwił wroniecką publikę dwoma koncertami rockowymi w amfiteatrze. Piszę - uszczęśliwił - bo pierwszy z nich zgromadził ok. 60 osób, drugi ok. 150. Czyżby reklama imprez kiepska? A może we Wronkach brak fanów rocka? Nie wiem, wiem natomiast, że ci, którzy przyszli na koncert zespołu **Blues Bier Drinkers**, stracili tylko jedno - czas wolny. Kapela była naprawdę kiepska i na dodatek grała nieprzyzwoicie krótko - niecałe 40 minut (nie wykluczam jednak, że skrócili koncert ze względów humanitarnych).

Dруга z imprez - koncert warszawskiej formacji **LIPS'** - była już naprawdę niezła. **LIPS'** to kapela grająca od listopada '92 - początkowo w klubie Hybrydy. Po licznych koncertach (m.in. Jarocin '93, Sopot '93, Orkiestra '94, Odjazdy '94) i występach w TV (Rock-Noc, Luz - to tylko niektóre programy, w których można było ich usłyszeć) **LIPS'** nagrał w studiu Izabelin dwa utwory - *Whole lotta love* - cover słynnego przeboju grupy Led Zeppelin oraz autorską balladę *Śpiew*.

Muzykę, którą nieliczni we Wronkach usłyszeli (reszta niech żałuje!) zespół określa jako nowoczesnego rocka z elementami funky i metalu - z gęstymi basami, ostrymi gitarami, mocnymi, bujającymi bębnami i melodyjnym wokalem. Dla zainteresowanych podaje skład zespołu: Anna Marucha - śpiew, Paweł Kozłowski - gitara, Arnold Kurzyński - instrumenty klawiszowe, Adrian Pawlak - bębny, Marcin Kołbuk - bas.

Zespół oprócz swojej działalności koncertowej planuje w najbliższym czasie wejście do studia i nagranie debiutanckiej płyty. Czy będzie to Izabelin, muzycy nie chcieli jeszcze mówić. Być może jednak słuchaliśmy przez przypadek we Wronkach kolejnej - po Hey'u, Big Day'u i Kasi Kowalskiej - wielkiej gwiazdy Izabelina. Kto wie...

Jaromir

Rys. A. Firlet

Na wakacje wszystkim młodym ludziom samych słonecznych dni, pięknych jezior, gór, mórz, cudownych wycieczek, obozów, kolonii, wczasów...

...niezapomnianych przeżyć, miłości, znajomości...

...wypoczynku i odpoczynku

życzy Strona

Andrzej Bursa

Z zabaw i gier dziecięcych

Gdy ci się wszystko znudzi
spraw sobie aniołka i staruszka
gra się tak:
podstawisz staruszkowi nogę, że wyrznie
mordą o bruk
aniołek spuszcza główkę
dasz staruszkowi 5 groszy
aniołek podnosi główkę
stłuczysz staruszkowi kamieniem okulary
aniołek spuszcza główkę
ustąpisz staruszkowi miejsca w tramwaju
aniołek podnosi główkę
wylejesz staruszkowi na głowę nocnik
aniołek spuszcza główkę
powiesz staruszkowi „szczęść Boże”
aniołek podnosi główkę
i tak dalej
potem idź spać
przyśni ci się aniołek albo diabełek
jak aniołek wygrałeś
jak diabełek przegrałeś
jak ci się nic nie przyśni
remis

...a jak to widzi psycholog...

Każdy z nas ma w życiu możliwość zetknięcia się z jakimś żywiołem. Możliwość, lecz nie obowiązek, nie konieczność. Jest jednak jeden żywioł, z którym mieliśmy kontakt na pewno - MAMUSIA! Jeśli komuś ta przyrodnicza metafora nie odpowiada, proponuję inną, według niej MAMUSIA to drugi w kolejności najstarszy zawód świata.

Z czego składa się MAMUSIA? Kim-czym jest? Jest uniwersalnym robotem, przykrytym fartuchem, zajmującym niewielką przestrzeń między kapiami a nową trwałą. Jest też podstawową jednostką operacyjną wielkiej fabryki ludzkości - wydaje polecenia, ciężko pracuje, wdycha, cierpi za miliony, jest zadyszana i rozdygotana. To również biochemiczny agregat z jedną wielką misją - przekazania przyszłemu światu swoich chromosomów połączonych z chromosomami wybranego przez nią - z założenia nieudanego - mężczyzny. Kim w związku z tym jesteśmy my? Owszem - owocem eksperymentu inżynierii genetycznej autorstwa MAMUSI, a więc niedoskonałą realizacją marzenia o doskonałości. MAMUSIA jednak - pośród pieaszczot i klapsów - w trosce o proces ewolucji dumnie kroczy (ciągnąc nas za sobą) drogą postępu.

Jest wiele typów MAMUSI. Ja - poniekąd z braku miejsca, poniekąd dlatego, że znam ten typ z autopsji - opiszę jeden: MAMUSIA - NAUCZYCIELKA. Ta umysłowa dewiacja „bycia MAMUSIĄ” urasta do rangi zawodu. Taka MAMUSIA przemienia rodzinę w filię świetlicy, gdzie ojciec odgrywać musi rolę wie-

cznego ucznia. Cała rodzina na sygnał (cóż z tego, że nie dzwonek?) MAMUSI, rzuca się w wir pracy: ojciec rozwija zadania i równocześnie wycina z papieru liska chyt-ruska, babcia przykleja aniołkom skrzydełka, śpiewając wyuczoną pieśń moralnego niepokoju „Gdy dzwoneczek się rozlega, biegniemy do szkółki”, córka czyta na głos wypracowanie na temat: „Kim chcę zostać”, na które jedyna słuszna odpowiedź brzmi: nauczycielka, a ty... Cóż - jeśli nie uciekniesz dość szybko, i dla siebie znajdzie się zajęcie!

Dom MAMUSI - NAUCZYCIEL-

NIE MA JAK U MAMY

KI nie różni się niczym od szkoły. Nawet domowy telefon przypomina o sekretariacie, gdzie dzwonią za-troskane mamusie i koleżanki z pracy, przejęte działalnością *de facto* społeczną (za te pieniądze...). Nie-trudno w tej atmosferze pojąć, że żyjesz w miejscu, gdzie ważą się losy dorastającej ludzkości.

MAMUSIA - NAUCZYCIELKA musi zajmować się innymi dziećmi, więc łudzisz się, że tobie powinna przypaść tylko część jej uczuć... Pozory! To taka sama stuprocentowa MAMUSIA jak inne.

Kiedy dorastasz, oprócz oczywistych zagrożeń (znajomi, dyskoteki, sekty, AIDS, nałogi) MAMUSIA do-strzega konieczność znalezienia ci żony/ męża, abyś nie wpadł/-a do legii absolutnie cudzoziemskiej, jak jest starokawalerstwo/ staropaniństwo - absolutny dopust Boży.

Nie znaczy to jednak, że pochopnie zgodzi się na twoje propozycje.

Jeśli jesteś mężczyzną, to kobieta, jaką chcesz zaprezentować MAMUSI, musi być w odpowiednim typie - w przeciwnym razie będzie albo „idiotką”, albo „zbyt wyzywającą” - jak wszystkie dotychczas. Odpowiedni typ to dziewczę niezbyt roz-garnięte, a więc dające szansę na ustawienie przez teściową. Musi być sknerą, co w języku MAMUSI znaczy: „gospodarna”. Ubrana powinna być skromnie, skromny makijaż i uczesanie, takież wzrok (wzór - spoj-rzenie gotowanej ryby); MAMUSIA oceni na wejściu, że to „przyzwoita dziewczyna”. Uprzęd swoją wy-brankę, żeby nie była zszokowana rozmową o problematyce chorób

„szczęśliwą rodzinę”, a ponieważ grozić to może twoim usamodzielnieniem, więc ma tu na myśli coś w rodzaju wiernopoddanej kolonii, w której ona mogłaby czuć się władczynią.

Chłopcy wkraczający do waszego domu nie umkną skrupulatnej ocenie MAMUSI. Jeśli przegapi moment odprowadzenia cię pod dom, to następnym razem na pewno spędzi wieczór wisząc na oknie z narażeniem życia. Na temat chłopaka wkraczającego lub nie do jej domu, MAMUSIA nie ma wyrobionego zdania. Jeśli nie wchodzi, to znaczy, że ucieka przed jej kontrolą, a więc jasne jest, iż to seksualny przestępca. Jeśli jednak wchodzi, to może się narażać na ocenę, że jest tak niebezpiecznym i bezczelnym seksualnym przestępcą, iż drwi sobie z obecności MAMUSI. MAMUSI nie przyjdzie bowiem do głowy, iż nie zna twojego autentycznego wybranka, gdyż chcesz uniknąć sprzedawania siebie przez MAMUSIĘ - AKWIZYTORKE lub oceny chłopca przez MAMUSIĘ - PROKURATORA. Na ogół MAMUSIA występuje bowiem w obu tych rolach jednocześnie.

I tak wyglądają nasze kochające nas mamusie i nasze próby znalezienia sobie kogoś, kogo by mogły zaakceptować. Nie łudźmy się - nie znajdziemy kogoś takiego. Mamusie kochają nas tak bardzo, że nie dopuszczają, abyśmy popełnili błąd kochania kogoś poza nimi. Salman Rushdi napisał: **LATWIEJ UCIEC PRZED GNIEWEM AJATOLLAHA, NIŻ PRZED MIŁOŚCIĄ MAMUSI.**

Strzeżmy się więc! Pomocą może wam być podręcznik „Jak bronić się przed mamusią” G. Manduzziego, z którego cennych uwag skorzystałem, pisząc ten tekst.

Tomasz Górski

Przyjmuje
we Wronkach!

ORTODONTA

z Instytutu Stomatologii
Akademii Medycznej
w Poznaniu

Rejestracja:

w środy i piątki
od godz. 18.00,
w soboty
od godz. 10.00

w Gabinetce Stomatologicznej

przy ul. Sierakowskiej 20
Tel. 541-412

*Zapraszam rodziców
z dziećmi mającymi
wady zgryzu
na konsultację.
Oferuję skuteczne
metody leczenia.*

Zamienię

MIESZKANIE W SZCZECINIE

27 m kw. (pokój,
kuchnia, łazienka) z c.o.
na mieszkanie we Wronkach
tel. (0-67) 54 18 76

Lek. med.

Maciej Krajewski Ortopeda traumatolog

Przyjmuje:

w środy 17³⁰ - 18³⁰
po 18³⁰ wizyty domowe
Wronki, Klasztorna 2
Tel. 540-889

Materiały pokryciowe

- ◆ Ondura (USA) ◆ Ondulina (Francja) ◆ Eternit - 175x113
- ◆ Papy zwykłe i termozgrzewalne

Tanio poleca „Promotech”
Brzeźno 20, tel. Czarnków 55-19-83

- Piecyki hiszpańskie na gaz butlowy

SPRZEDAM

tanio nową kuchnię
węglową (układ lewy)

bardzo tanio
używane i nowe
przystawki do wiertarki

Celma na licencji
Boscha, duży wybór

materiał na szklarnię
działkową o pow.
ok. 2,5 X 4m (szkło
i kształtowniki)
kaloryfery blaszane,
8 zestawów po 5 żeber

Informacja pod tel.
(0-67) 540-031,
w godzinach
wieczornych.

Stacja Paliw

przy Alei Wyzwolenia we Wronkach
zaprasza do nowo otwartego

SKLEPU MOTORYZACYJNEGO

Godziny otwarcia: 8.00 - 17.00
w soboty: 8.00 - 13.00

Tel. 540-237

STACJA PALIW CZYNNA CAŁĄ DOBĘ

zaprasza zmotoryzowanych

dr n. med. Jerzy Mularczyk

specjalista NEUROLOG

FACHOWA DIAGNOSTYKA I LECZENIE

- ★ bólów głowy ★ zespołów bólowych kręgosłupa
- ★ nerwic ★ padaczki ★ choroby Parkinsona
- ★ stanów poudarowych
- ★ innych schorzeń neurologicznych

Również - *leczenie laserem*

Zaprasza: w środy od godz. 14.30
Wronki, ul. Sierakowska 4. tel. 540 - 775

Zakład Prefabrykacji

BETONEX s.c.

64-400 Międzychód, ul. Sikorskiego 37
tel. (0-95) 48 20 71 do 15.00

Polecamy atestowane wyroby dla budownictwa:

- Płyty stropowe żerańskie
- we wszystkich rozmiarach
- płyty dachowe korytkowe - 300 X 60
- nadproża typ L 19 - na wymiar
- bloczki betonowe M6
- beton towarowy we wszystkich klasach

W razie potrzeby gwarantujemy transport

**Nasza firma posiada certyfikaty jakości
i oferuje najniższe ceny
na terenie województwa
poznańskiego i gorzowskiego**

**Z BETONEXEM BUDUJESZ
DOBRZE I TANIO**

Specjalistyczny Gabinet Lekarski

WRONKI ul. SIERAKOWSKA 4 tel. 540 - 775

dr Magdalena Konarska
specjalista GINEKOLOG - POŁOŻNIK
przyjmuje we wtorki, w godz. 15.30 - 16.30

lek. med. Renata Kroll
INTERNISTA - EKG HEMATOLOG
przyjmuje w piątki, w godz. 16.00 - 17.00
wizyty domowe w piątki, zgłoszenia tel. 540 - 696

Hurtownia chemii gospodarczej

Waldi s.c. POZNAŃ

filia we Wronkach przy ul. Rolnej 13
(były pawilon Społem PSS na Zamościu)

★ Bogata oferta towarowa ★
Korzystne ceny - Udzielamy rabatu
Zapraszamy: codziennie w godz. 8.00-18.00
w soboty: 8.00 - 13.00

Cały filmowy świat kręci się wokół OSKARA

Ten najbardziej pożądaną męską nagrodą na świecie (Oscar) przyprawa o zawrót głowy. Marzeniem każdego filmowca i ludzi działających w show-biznesie filmu jest zdobycie tej nagrody. Oscar jest najbardziej prestiżową nagrodą filmową na świecie, uhonorowaniem za twórczą pracę.

Oscar ma 34,4 cm wzrostu, waży 3,8 kg, jest z brązu, pokryty cieniutką warstwą czternastokaratowego złota. Nie ma pewności, kto jest autorem nazwy statuetki, ale najczęściej mówi się o Margaret Herrick, kustoszce księgozbioru Akademii Filmowej, która na początku lat trzydziestych wykrzyknęła na widok statuetki: *Ależ to mój wuj Oskar!* Są też tacy, którzy uważają, że autorką imienia jest Betty Davis.

Na pomysł przyznawania nagrody wpadli członkowie Amerykańskiej Akademii Filmowej. W 1927 roku siedmioosobowy komitet założycielski rozpoczął obrady w tej sprawie, Cedric Gibbons jest autorem projektu Oscara, który, jak mówi anegdota, naszkicował na serwecie, nudząc się na jednym z bankietów. W 1928 roku był już gotowy odlew, wykonany przez George'a Stanleya, rzeźbiarza. W ten sposób nagrodą Akademii Filmowej został rycerz, trzymający zwrócony ostrzem w dół miecz krzyżowców, stojący na postumencie zwieńczonym rolką taśmy filmowej, z wygrawerowanym skrótem:

A.M.P.A.S. (czyli Academy of Motion Picture Arts and Sciences).

W lipcu 1928 roku Zarząd Akademii Filmowej zatwierdził pomysł przyznawania nagród w jej imieniu, w 12 kategoriach. Liczba kategorii konkursowych była początkowo zmieniana, w latach 1929-30 zmalała do ośmiu, potem przez trzy lata Oscar przyznawany był w dziesięciu kategoriach, w 1939 roku już w dwudziestu, a obecnie w 23 kategoriach.

Sama uroczystość wręczenia nagród to prawdziwa gala, Oskarshow, gromadzi tysiące zaproszonych gości. Prowadzona jest przez mistrzów ceremonii typu Bob Hope, Billy Crystal, Whoopi Goldberg. Pierwsza transmisja z uroczystości wręczenia Oskarów odbyła się 19 marca 1953 roku, a obecnie gromadzi przed telewizorem około pół miliarda widzów na całym świecie.

Najwięcej Oskarów otrzymały filmy:

Ben Hur - 12 nominacji, 11 Oskarów;

West Side Story - 11, 10 (+ 1 honorowy)

Gigi - 9, 9

Przeminęło z wiatrem - 13, 8

Siąd do wieczności - 13, 8

My Fair Lady - 12, 8

Na nabrzeżu - 12, 8

Amadeusz - 11, 8

Gandhi - 10, 8

Kabaret - 10, 8

Tańczący z Wilkami - 12, 7

Pożegnanie z Afryką - 11, 7

Idąc moją drogą - 10, 7

Lawrence z Arabii - 10, 7

Patton - 10, 7

Żądło - 10, 7

Most na rzece Kwai - 8, 7

Najlepsze lata naszego życia - 8, 7

Na koniec ciekawostka. Co oglądają wronczanie? Oto tytuły filmów, cieszących się największą popularnością w dwóch wypożyczalniach:

Hity wypożyczalni Ultravox:

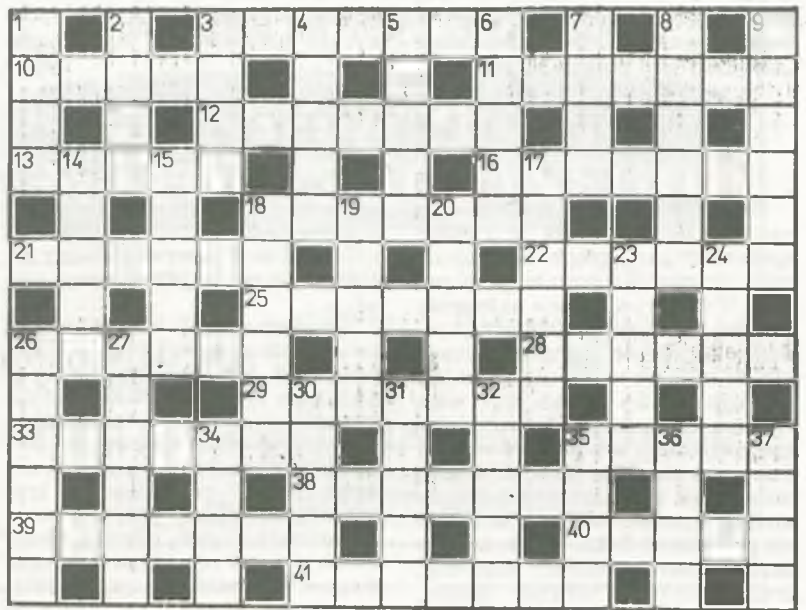
1. Wilki
2. Strażnik Czasu
3. 4 wesela i pogrzeb
4. Klient
5. Stan zagrożenia

Hity wypożyczalni World Video Center:

1. Żona rzeźnika
2. Morderczy strach
3. Op. Center
4. Anioł Śmierci
5. Speed

Daniel Kwaśniewski

KRZYŻÓWKA Wojtkowa

Poziomo: 3 - wykonawca jednej z najważniejszych inwestycji w Polsce, 10 - poznański wytwórca słynnych lodów, 11 - czasami z bożej łaski, 12 - obecnie modernizowany, gdyż zaczyna pękać w szwach, 13 - przypomina niedźwiadka, 16 - stopień uniesienia, 18 - białogłowa bliska szamotulanom, 21 - przedwojenna opłata za naukę, znowu w modzie, 22 - ręczna lub mechaniczna rola, 25 - patronuje „jedynce”, 26 - stosowany do wyrobu farb olejnych, 28 - niedorzeczność, 29 - strój na czasie, 33 - wyspa z portami Palembang i Medan, 35 - wachlarzowaty ogon, a pod gardzielą korale, to on, 38 - chrząciel, 39 - awansował razem z Wronkami, 40 - hultajski z kapusty, 41 - działko.

Pionowo: 1 - jajo po gwarancji, 2 - zdarza się wierna, modna, albo chwalona (cudza), 3 - odmiana ustalona w hodowli, 4 - ogonem zamiata, 5 - jeden z radnych w obecnej kadencji, 6 - znany niegdys dyskobol czeski, 7 - kolega Portosa i Aramis, 8 - wnosi się jej projekt, 9 - niejedna o tym imieniu handlująca na chodniku (Pl. Wolności), 14 - być nim w głowie, 15 - używana przez amerykańskich myśliwych, 17 - jedno oko na Maroko a drugie tam, 18 - najdzielniejszy z Trojan (dziś modny wśród psów), 19 - malutka, czarniutka, słabiutka, 20 - Zuzanna dla swoich, 23 - z telewizji do Ameryki zabrał ją Tomasz Lis, 24 - liche legowisko, 26 - koperta pierzyny, 27 - wpadał weń śliwka, 30 - w tym włoskim mieście studiował przed wiekami wielu Polaków, 31 - zgiełk, 32 - na długich nogach szybki i wytrzymały, 34 - nad rzeką Upa, 35 - poselska albo wytrzeźwień, też porodowa, 36 - słynny ortopeda poznański, 37 - kropelki na roślinach.

Na rozwiązanie oczekujemy do 20 sierpnia pod adresem redakcji. Za prawidłowe rozwiązania rozlosujemy dwie nagrody rzeczowe.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI z poprzedniego numeru

Poziomo: Mirosław, konserwa, gwarek, Tirlipięta, taksówka, Akad, Atlas, Agnieszka, drukarnia, szewc, etap, decymetr, rzeźniczwo, Bartol, Tatarzyn, horyzont.

Pionowo: Magotra, okres, Łuków, watra, korba, szpada, rzępolenie, abakus, konterfekt, kozica, kałuże, wada, aerolit, sekret, cętnar, pyton, Dmoch, ceber, marsz.

Nagrody

W wyniku losowania nagrody otrzymują:

Piotr Dąbrowski (zam. Wronki, ul. Nowa 15)- półkę wiszącą, ufundowaną przez właścicielkę sklepu przy ul. Krętej, panią Barbarę Sobek.

Eugeniusz Tomczak (zam. Stróżki 44) - książkę „Powrót do Wronek”, ufundowaną przez wydawcę - TMZW

Renata Grocholska (zam. Wronki, ul. Sierakowska 19)- książkę „Agnieszko wróć”, ufundowaną przez pp. Bartolów.

Gratulujemy! Nagrody prosimy odbierać w siedzibie Redakcji.

Wojtkowy kupon. Krzyżówkowiec potrafi znaleźć nawet kupon, którego nie ma. W zamian za nie wydrukowany kupon (przepraszamy za nasze niedopatrzenie) nakleili zdjęcie autora krzyżówki. Gratulujemy pomysłu.

Zwolnij tempo! Są wakacje!

Jeśli będziesz tak lotny jak pszczołka
tak silny jak niedźwiedź,
jeśli będziesz pracował jak koń
i do domu będziesz wracał
tak zmęczony jak pies,
wtedy musisz pójść do weterynarza
być może stałeś się osłem.

Kolejowy męski sekstet wokalny we Wronkach został założony w 1948 roku z inicjatywy Andrzeja Śniegowskiego - zawiadowcy (naczelnika) stacji PKP we Wronkach. Przed II wojną światową, jak mi wiadomo, chór kolejowy ani orkiestra kolejowa we Wronkach nie istniały.

W 1949 roku zostałem przeniesiony służbowo do pracy na stanowisko dyżurnego ruchu PKP Wronki. Wtedy zaraz z powodu mojej pasji śpiewaczej wstąpiłem do miejscowego sekstetu działającego przy węźle PKP Wronki. Ten nieliczny wówczas kolejowy męski zespół wokalny składał się z ośmiu członków:

- dyrygent **Franciszek Biedny** (prac. administracji państwowej z Poznania);
- pianista (akompaniator) i śpiewak oraz prezes chóru, **Zbigniew Dybizbański** (z-ca zawiadowcy oddziału drogowego PKP Wronki);
- tenor **Andrzej Śniegowski** (zawiadowca stacji PKP Wronki);
- tenor **Eugeniusz Wojnar** (dyżurny ruchu PKP Wronki);
- baryton **Edmund Adamczak** (dyżurny ruchu PKP Wronki);
- baryton **Józef Pawlicki** (technolog Zakładów Przemysłu Ziemniaczanego Wronki);
- bas **Stanisław Ratajczak** (mistrz krawiecki Wronki);
- bas **Leon Grupiński** (mistrz stolarski Wronki).

W roku 1951 męskim sekstem wokalnym dyrygował **Seweryn Łączkowski** - nauczyciel szkoły podstawowej we Wronkach, a w roku 1952 **Kazimierz Kamiński**, późniejszy dyrektor Ogniska Muzycznego i Szkoły Muzycznej w Gorzowie Wlkp. Wówczas śpiewaków było pięciu, z powodu służbowego przeniesienia Eugeniusza Wojnara do Poznania.

W latach 1953-55 męskim kwintetem wokalnym dyrygował **Zbigniew Dybizbański**, który także akompaniował na pianinie i często też śpiewał. W międzyczasie odszedł kol. Sta-

Historia sekstetu wokalnego

Stoją od lewej: Józef Pawlicki, Leon Grupiński, Andrzej Śniegowski, Zbigniew Dybizbański, Edmund Adamczak.

niśław Ratajczak. W roku 1956 kwintet wokalny przechodził kryzys, głównie spowodowany losami niektórych członków i powoli zanikał, aż samoczynnie się rozwiązał.

Z wyżej wymienionych członków męskiego zespołu wokalnego jeszcze żyją: Franciszek Biedny, Józef Pawlicki, Stanisław Ratajczak i Edmund Adamczak, piszący te słowa.

Ten nasz kameralny zespół swoją amatorską działalnością zapisał się w życiu kulturalnym miasta Wronki. Miał też swoje osiągnięcia. Dawał koncerty, najczęściej w Temidzie Wronieckiej oraz w Domu Kultury

w Szamotułach i w okolicy. Wykonywał utwory a capella i z towarzyszeniem fortepianu. Repertuar był różny - zależnie od okoliczności. Śpiewaliśmy utwory ludowe, patriotyczne itp., także o tematyce kolejarskiej, m.in. w opracowaniu kompozytora Wiktora Buchwalda. Repertuar, jak na możliwości tego chóru, był dość obszerny i bogaty:

Jarzębina - lud. pieśń rosyjska (opr. W. Buchwald), *Odejskie Fryderyka* (opr. W. Buchwald), *Piosenka kolejarzy* (muz. W. Buchwald), *Marsz kolejarzy* (muz. W. Buchwald), *Wiązanka pieśni ludowych* (opr. W. Buch-

wald), *Semafory* (muz. W. Buchwald), *Żelazna droga* (muz. Leon Landowski), *Dziś do Ciebie...* (opr. Waław Lachman), *Hymn do nocy* (muz. L. van Beethoven), *Brzozy* (muz. Józef Świder), *Chór żaków z opery Bunt żaków* (opr. T. Szeligowski), *A ja tobie bajki opowiadam* (muz. Józef Świder), *Kołysanka* (muz. Jan Maklakiewicz), *Ratusz Poznański* (opr. F. Nowowiejski), *Deszcz jesienny, deszcz...* (opr. Waław Lachman), *O ziemio oj-ców* (opr. W. Buchwald), *Pieśń wojenna* (opr. W. Buchwald), *Wiązanka Pieśni żołnierskie* (opr. W. Buchwald), *Do Ojczyzny* (opr. F. Nowowiejski), *Przy-lecieli sokołowie* (opr. S. Moniuszko), *Chór myśliwych z opery Straszny dwór* (muz. S. Moniuszko).

Honorowymi członkami naszego zespołu śpiewaczego byli: lekarz kolejowy, dr Ignacy Zimniak, I sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR we Wronkach, Bolesław Konieczny i radny Franciszek Haak, częściowo wspierający ten oktet.

Próby wokalne odbywały się raz w tygodniu, zwykle w salce PKP Wronki. Chórek nie miał sponsora, działał typowo amatorsko. We własnym zakresie rozpisywaliśmy nuty. Nawet ks. proboszcz Piotr Stróżyński bardzo pochlebnie wyrażał się o działalności naszego zespołu. Nie śpiewaliśmy w kościele, ponieważ był chór kościelny. O ile mi wiadomo, zespół nasz był stałym członkiem Polskiego Związku Chórów i Orkiestr.

Zachowałem z tej działalności bardzo miłe wspomnienia. Działalem i działał nadal w życiu kulturalnym miasta Poznania, m.in. śpiewając w chórach kolejowych, nauczycielskim i chórze parafialnym „Adoramus” przy kościele pw. Matki Boskiej Bolesnej oraz wygłaszam felietony w Polskim Radiu i biorę udział w konkursie „Śpiewać każdy może”, ogłaszającym przez klub studencki „Nurt”.

Edmund Adamczak

WPISANI W HISTORIĘ WRONEK

Włodzimierz Krzyżankiewicz

Był synem Józefa, który w 1883 roku pobudował okazały hotel „Victoria” z restauracją (dziś Wrzos) przy ul. Sierakowskiej, naprzeciwko kościoła farnego. Ojciec Włodzimierza był obywatelem zaangażowanym w rozwój swego miasta, jego radnym, wypróbowanym społecznikiem, a nade wszystko Polakiem-patriotą, co za rządów pruskich miało niemałe znaczenie. **Victoria** stanowiła podówczas żywy ośrodek kultury polskiej. Tutaj spotykali się i radzili nad różnymi sprawami, wreszcie - przyjemnie spędzali wolny czas, przede wszystkim rzemieślnicy narodowości polskiej.

Włodzimierz Krzyżankiewicz urodził się 23 stycznia 1878 roku we Wronkach, z matki Magdaleny ze Szczygłowskich. Ukończył renomowane poznańskie Gimnazjum im. św. Marii Magdaleny w 1896 roku. W następnych pięciu latach studiował nauki prawnicze w Berlinie, Monachium i we Wrocławiu, gdzie zdał egzamin na referendarza sądowego. W 1903 roku uzyskał stopień doktora praw, trzy lata później, podwyższając swoje kwalifikacje zawodowe, przystąpił w Berlinie do egzaminu sędziowskiego, zdobywając tytuł asesora. Do 1913 r. odbywał praktyki w różnych miastach niemieckich.

W czasie I wojny światowej był zmuszony służyć w armii niemieckiej, co wykorzystał, pełniąc wówczas niebezpieczne zadania agenta alianckiego wywiadu w Bazylei (Szwajcaria). Po powrocie do kraju wziął udział w powstaniu wielkopolskim. Położył także zasługi dla swego rodzinnego miasta, mianowicie był tutaj organizatorem czynu powstańczego. 11 listopada 1918 roku z jego inicjatywy i z jego udziałem powstała Rada Robotnicza i Żołnierska, która z kolei wyłoniła Tajny Komitet (Krzyżan-

kiewicz wszedł w jego skład) dla przygotowania zbrojnego czynu. Następnego dnia Krzyżankiewicz ogłosił na placu (zwanym dotąd Wilhelmplatzem, a wkrótce - do dziś - placem Wolności) przejęcie władzy przez wroniecką Radę Robotniczą i Żołnierską oraz wezwał manifestantów do likwidowania w mieście wszelkich pozostałości władzy pruskiej.

W 1919 roku Komisariat Naczelnej Rady Ludowej mianował go kontrolerem Prezydium Policji w Poznaniu. W latach 1924-39 prowadził kancelarię adwokacką oraz biuro notarialne. W 1924 r. został sekretarzem Wydziału Izby Adwokackiej w Poznaniu. W latach 1924-27 powołano go na członka Senatu Dyscyplinarnego dla Adwokatów przy Sądzie Najwyższym w Warszawie. W latach 1925-33 sprawował funkcję radnego miasta Poznania.

W czasie okupacji hitlerowskiej pracował w biurze adwokata niemieckiego, jednocześnie działał w konspiracji w Zarządzie Okręgu Stronnictwa Narodowego w Poznaniu. Po aresztowaniu wielu działaczy tego stronnictwa powołano go w sierpniu 1941 roku na stanowisko przedstawiciela Delegatury Rządu Londyńskiego na Ziemię Zachodnią, głównie na Wielkopolskę. 12 grudnia 1941 roku aresztowano go gestapo, umieszczając w osławionych kaźniach w Domu Żołnierza i następnie w Forcie VII, gdzie po torturach zmarł 8 lutego 1942 roku.

Włodzimierz Krzyżankiewicz osierocił dwóch synów i córkę, a żona Gabriela z domu Marszałek została wdową.

Warto wspomnieć, że również dwaj bracia Włodzimierza zasłużyli się Wielkopolsce. Dr Stanisław Krzyżankiewicz był w okresie międzywojennym wiceprezydentem policji w Poznaniu, natomiast Mieczysław przyczynił się do tego, że od 1920 roku Poznań stał się polskim centrum handlowym - i był, aż do wybuchu II wojny światowej, naczelnym dyrektorem Targów Poznańskich.

Władysław Wiewiórkowski

Urodził się 24 maja 1883 r. w Biedzrowie, był synem Andrzeja, agronoma i administratora zarazem tamtejszych dóbr; matką była Maria z Nawrotów.

Gimnazjum ukończył w Bydgoszczy w 1902 roku, następnie odbył służbę wojskową w armii niemieckiej. Po zakończeniu I wojny światowej ukończył słynną Akademię Leśną w Eberswalde. W latach 1908-10 odbył praktykę zawodową, a następnie pracował na stanowisku nadleśniczego w majątności miłośławskiej hr. Mielżyńskich w Bugaju, pow. Września.

W 1918 roku włączył się do działalności wrzesińskiego „Sokoła”, w jego sztabie powiatowym. Odegrał znaczną rolę jako powstaniec wielkopolski na terenie Wrześni, Witkowa, Gniezna i Żnina. W tym czasie, 8 stycznia 1919 roku dowodził natarciem powstańców wielkopolskich na Szubin, tam - ciężko ranny - dostał się do niewoli niemieckiej.

Zmarł jako powstańczy bohater 13 stycznia 1919 roku w niemieckim szpitalu wojskowym w Bydgoszczy. Ożeniony z Emilią Średzińską, osierocił trzech synów.

Janusz Łopata-Łowiński

MUZEUM PREZENTUJE...

Dokument

W zbiorach archiwum Muzeum Czarłortoryskich w Krakowie znajduje się pochodzący z kolekcji Czapskich dokument z 1774 roku, wydany w kancelarii ówczesnego burmistrza wronieckiego. Dotyczy on funkcjonowania komory celnej oraz rozbudowy i konserwacji sieci okolicznych dróg i mostów na Warcie. Na uwagę zasługuje charakterystyczna polszczyzna, przytoczona poniżej w oryginalnej pisowni:

Burmistrz z Radą Przysiężną Miasta Wroniek

Daie się prawdziwe świadectwo WImci P. Dominikowi Sedleckiemu Pisarzowi Skarbu Koronnego Komory Wronki, iako Uniwersał ogłaśniający zachowanie po Miastach Miar różnych nowych, iest obwieszczony Dominica Palmarum, y do ksiąg naszych Ingrossowany. Powtornie także Uniwersał od Przeswietney Kommissyi z Warszawy przesłany względem grobel, y Mostow stawiania y poprawiania iest w księgi wprowadzony y Obwieszczony Dnia Stego Kwietnia. Co dla Lepszey wiary, Wagi, y Waloru, własnym Ręki moiey podpisem, y Pieczęcią Burmistrzewską ztwierdzam. Działo się Dnia 7mego Kwietnia 1774 Roku, w Wronkach.

J W Baron
s. T Consul.mmpa

Pismo potwierdzone zostało wyciśniętą w papierze pieczęcią miejską (SIGILLUM + OPPIDI + WRONKI - „znak grodu Wronki”). Razem z magistrackim dokumentem przechowywane są jeszcze trzy luźne fragmenty papieru z odciskiem tej samej pieczęci. Można przypuszczać, że ów osiemnastowieczny stempel stał się wzorem dla pieczątki z identycznym prawie rysunkiem, którą używała Rada Miejska w okresie zaborów, przed pierwszą wojną światową (vide - okładka monografii naszego miasta, autorstwa Cz. Grota).

Janina Wieczorek-Lemiesz
Marek Lemiesz

★★★

Muzeum zaprasza

Czynne:

- wtorek, czwartek, sobota
od godz. 10.00-14.00
- środa, piątek
od godz. 14.00-18.00

Zachęcamy do obejrzenia wystawy masek wykonanych przez p. Tadeusza Kwaśniewskiego.

Uwaga! Uwaga

Gięda szkolna

Wroniecki Ośrodek Kultury
zachęca do
kupna - wymiany - sprzedaży

podręczników, lektur i innych rzeczy - szkolnych w dniach 26 i 27 lipca, w godz. 10.00-13.00, oraz 21, 22 i 23 sierpnia w godz. ustalonych przez organizatora. Nie zmarnuj okazji. Przyjdź sam lub z rodzicami do świetlicy WOK-u przy ul. Poznańskiej. Używane książki mogą służyć innym i tobie przez kolejny rok. Nie ważne, do jakiej chodzisz szkoły i klasy; podstawowej czy ponadpodstawowej, dla każdego z was będzie wyznaczone stoisko. Zapraszamy. (Bliższe informacje uzyskasz pod numerem tel.: 540-141)

Rozstać się z patronką ulicy!

Przy omówieniu w ostatnim numerze WS (5/52) opublikowanego w tym roku „Planu miasta i mapy gminy Wronki” wytknąłem edytorowi, iż błędem jest przedłużenie na planie ulicy Róży Luksemburg do ul. Dworcowej, wbrew widocznej tabliczce „ul. Partyzantów”. Niedawno na skrzyżowaniu obu tych ulic pojawiła się tabliczka z napisem „ul. Róży Luksemburg”, widocznie aby było to zgodne z wydrukowanym planem.

Jest okazja, aby w związku z tym coś powiedzieć. Należę do tej licznej części mieszkańców Wroniek, którzy są przeciwni takiej nazwie ulicy. Zapewne nie każdemu wiadomo, że Żydówka Rosa Luxemburg (taka jest prawidłowa pisownia imienia i nazwiska) była zacieklą przeciwniczką niepodległej Polski, nie wyobrażała sobie naszego kraju jako samodzielnego państwa na mapie Europy. Piszę o tym nie dlatego, abym miał w stosunku do narodu żydowskiego jakiegokolwiek uprzedzenia. Różę Luksemburg można cenić jako obrończynię i rzeczniczkę wyzyskiwanych i poniżanych robotników, jednak rewolucjonistkę dyskwalifikuje jej negatywny stosunek do Polski.

Ulica owa nie powinna nosić jej imienia! O tym pisał też wronczanin, doktor nauk medycznych Andrzej Kopliński w naszym czasopiśmie. Proponuję zatem, aby obecną ulicę Róży Luksemburg w ramach zadośćuczynienia więźniom i zmarłym we wronieckim więzieniu byłym żołnierzom, nazwać ulicą Armii Krajowej (to nie tylko mój głos w tej sprawie), albo przywrócić jej dawną nazwę: ul. Lipowa.

Przy okazji wspomnę, że w 1957 roku toczyłem batalię o przywrócenie nazwy Rynek, który zamieniono w listopadzie 1956

roku na Plac Zwycięstwa. W *Gazecie Szamotulskiej* z lipca 1957 r., ówczesnym organie Komitetu Powiatowego PZPR, w artykule „A może Zwycięzograd?” tak m.in. pisałem:

Więc gdzie w takim razie należy szukać genezy tego „genialnego”, pokrytego lukrem pomysłu? Chyba tylko w głowach tych, którzy nie znają historii naszego miasteczka, którzy nie żyją naszym miastem - przywiązani do niego sercem. Jak można było zmienić nazwę rynku o tak długiej, sięgającej trzynastego wieku historii. Rynek nasz jest typowym, średniowiecznym rynkiem i takim pozostanie, bo nie zmieni jego dawnej funkcji - centrum średniowiecznego miasta, żadna nazwa współczesnych fantastów.

Nasz rynek to taki sam, co otaczany takim przywiązaniem i taką czcią Rynek Staromiejski w Warszawie i Stary Rynek poznański. Tylko że bardzo skromniutki i pozbawiony kolorowych kamieniczek. Z biegiem lat Wronki z pewnością rozbudują się. Powstaną więc nowe place, nowe ulice i te będzie można obdarzać nowymi nazwami, ale ten rynek niech wróci do nazwy takiej, abyśmy nie przeczyli historii. Wronki mają już ulicę Zwycięzców, obecnie doszła nazwa Plac Zwycięstwa, należy się więc spodziewać, że niedługo Wronki będą... ZWYCIĘZCOGRADEM.

Zdaje się, że ów artykuł przekonał ówczesnych decydentów, bo rynkowi wronieckiemu przywrócono jego pierwotną nazwę. Miejmy nadzieję, że życzenie wielu wronczan i moje z powyższą argumentacją, przekona całe społeczeństwo i władze Wroniek i tym razem, aby w proponowanej zmianie nazwy ulicy zwyciężył rozsądek.

Janusz Łopata-Łowiński

Strażackie zawody

W ostatnią niedzielę maja, w Chojnie odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP. Pogoda dopisała, stąd na nowym, aczkolwiek ciągle jeszcze budowanym stadionie, zebrała się spora widownia. Wśród niej w loży honorowej zasiedli: z-ca Komendanta Rejonowej SP w Trzciance, mł. brg Wojciech Pawłowski, Zarząd M-G OSP Wronki, naczelne władze miasta i gminy, Nadleśniczy, a także przebywający z wizytą we Wronkach holenderscy strażacy: komendant straży w Beverwijk, Jan Nome i komendant straży w Zandvoort, Robert Philip Schröder.

W zawodach wzięło udział 20 drużyn z 11 jednostek OSP. Startowało tylko 7 drużyn seniorskich (15 w gminie), po raz pierwszy w zawodach nie uczestniczyła jednostka OSP Wronki. Jest to zastanawiające, zważywszy, że jednostka ta należy do Krajowego Systemu Ratowniczego (o jej problemach i stanie bezpieczeństwa pożarowego w naszej gminie napiszemy w następnych numerach „WS”). Cieszy z kolei spora liczba młodzieżowych drużyn pożarniczych.

WYNIKI. Zawody wygrała jednostka OSP Samolęż, przed OSP Chojno i OSP Lubowo. Kolejne miejsca zajęli: OSP PFM, OSP FK, OSP Marianowo, OSP Wartosław.

Wśród drużyn młodzieżowych. - Te starsze (chłopcy w wieku 16-18 lat) robili lepsze wyniki od seniorów. W tej grupie zwyciężyła jednostka **OSP z Wróblewa**, która wyprzedziła: OSP Kłodzisko, OSP Jasionna, OSP Chojno i OSP Nowawieś.

W kategorii młodszej (chłopcy w wieku 12-15 lat) zawody wygrali gospodarze - **OSP Chojno**, przed drużynami z Wróblewa, Jasionny i Nowejwsi. W tej grupie wiekowej mamy również strażaków wśród dziewczyn. Oprócz harcerskiej drużyny pożarniczej

w Nowejwsi - **Chęchaczy**, w zawodach startowała drużyna dziewcząt z OSP Chojno. Niestety, legły one w boju z dwiema drużynami **Chęchaczy** drużyny Grażyny Kaźmierczak.

Kilkugodzinna rywalizacja strażaków zakończyła się pokazami samolotowej akcji gaśniczej w wykonaniu samolotów gaśniczych z lądowiska w Herbustowie k. Wielenia. Później ogłoszono wyniki i uhonorowano najlepszych pucharami. Pamiątkowe proporzki (z herbem Chojna) i dyplomy otrzymali wszyscy uczestnicy.

Zawody prowadziła komisja sędziowska złożona ze strażaków **Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie**, której przewodniczył kpt. inż. Mariusz Cieślak. Komendantem zawodów był dh Marian Radomski.

Zawodom towarzyszyła piknikowa atmosfera. Grała dęta strażacka, która w pięknej gali rozpoczęła imprezę, wprowadzając jednostki strażackie na plac zawodów. Jeździła bryczka konna, obwoząc gości do pięknych zakątkach Chojna. Cieszył się dużym powodzeniem bufet ogrodowy, smakowała grochówka. Gospodarze przygotowali w świetlicy ciekawą wystawę n.t. historii swojej jednostki OSP i Chojna. W tej scenerii, przy dźwiękach muzyki, dokonano podsumowania zawodów.

Główny ciężar organizacyjny przeprowadzenia zawodów strażackich spadł na gospodarzy. Spośród wielu osób na szczególne słowa podziękowania zasłużyli: Henryk Szymczak, Wiktor Błoch, Marian Mikołajczak, Jarosław Mikołajczak, Jan Jankowski, Lech Judek, Zygmunt Radziej - naczelnik OSP w Chojnie, Stanisław Błoch, Ewa Szymczak, Barbara Mikołajczak, Małgorzata Jankowska.

P. Bugaj

SANUSZakład
Handlowo-
Usługowy

Paweł Kmiecik Wronki, ul. Świerkowa 10

oferuje:

- ★ wywóz nieczystości stałych
- ★ sprzedaż pojemników na śmieci
- kubły i wózki

Zgłoszenia przyjmuje
automatyczna sekretarka

540-669

**P.H.U.
„ENCO”**

ul. Mickiewicza 28, Wronki

**Gaz
propan - butan****540-257** 8⁰⁰-16⁰⁰
(sobota 8⁰⁰ - 13⁰⁰)**540-779** po 16⁰⁰
(sobota po 13⁰⁰)● Tapety ● Kasetony ● Kleje ●
● Farby ● Artykuły malarskie ●

Danuta Szczypiorska zaprasza
do nowo otwartego sklepu, w pawilonie przy ul. Mickiewicza
Czynny: 9.00-17.00, w soboty 9.00-13.00
Tutaj warto zajrzeć i kupić!

**APTEKA
ZIELARNIA
Stryczyńskich**

Rok założenia 1784

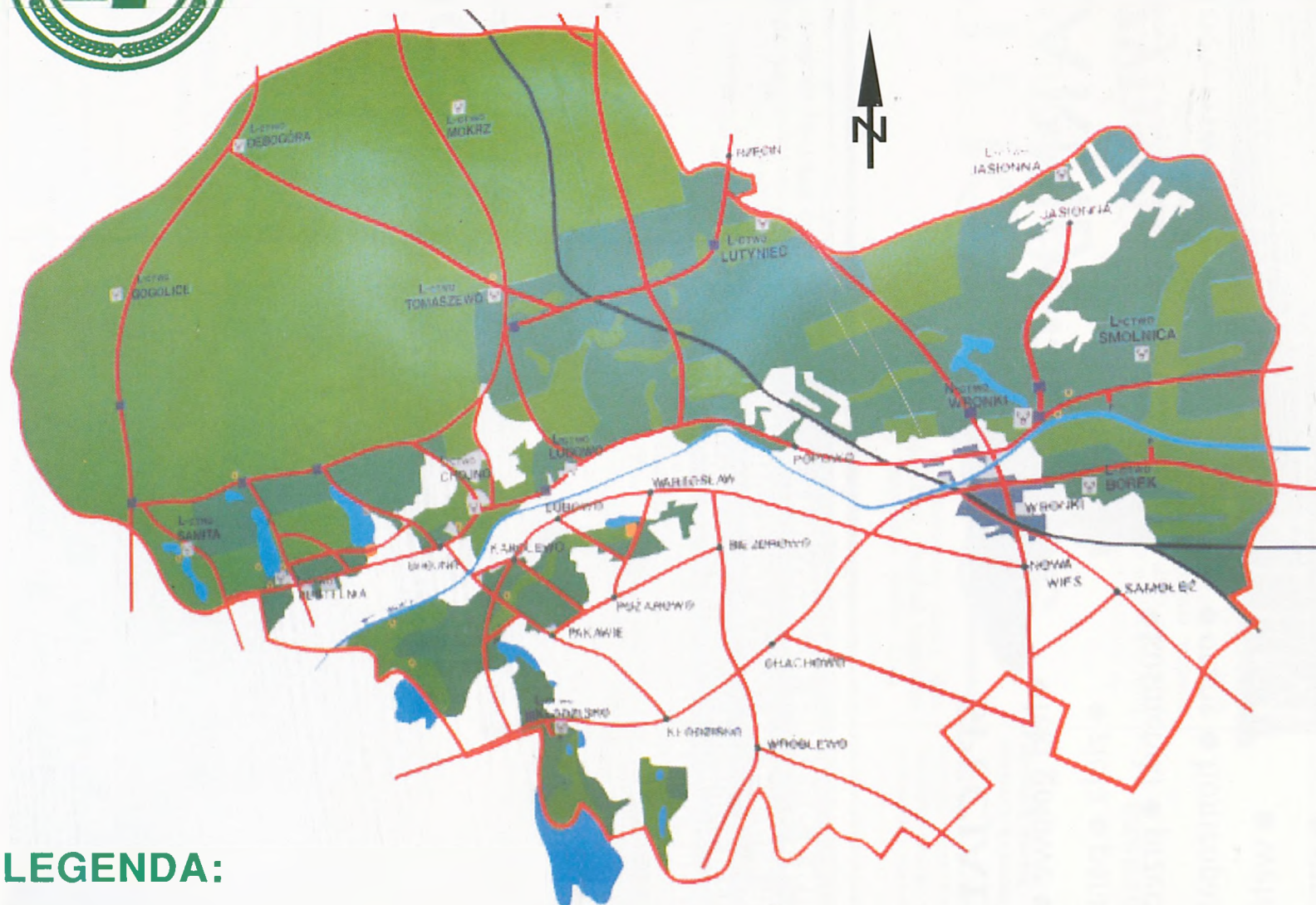
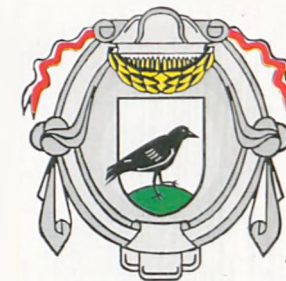
APTEKA POD ORŁEM**WRONKI. RYNEK 6. TEL. (0-67) 540-134****SPECJALIZACJA:**

- leki gotowe ● recepturowe
- zioła ● parafarmaceutyki
- kosmetyki ● przeciwgrzybiczne
- oczne ● homeopatyczne
- weterynaryjne
- surowice
- i szczepionki

Tradycja i Nowoczesność**Renoma i Fachowość**

NADLEŚNICTWO W R O N K I

LEGENDA:

KOLEJ	GRANICA N-CTWA	MIEJSCA POSTOJU POJAZDÓW
DROGI	LASY PGL	MIEJSCA POSTOJU POJAZDÓW
MIASTA	LASY OCHRONNE	MIEJSCA POSTOJU POJAZDÓW
WSIE	URZĄD N-CTWA	OSOBLIWOŚCI PRZYRODNICZE
	LEŚNICTWA	PLAŻE, POLA BIWAKOWE

**ZAUWAŻYŁEŚ OGIEŃ W LESIE
ALARMUJ**

Straż Pożarna - **998**

Nadleśnictwo - **540-148**

„CB” Radio kanał - **9**

*To, czy las będzie istniał,
zależy również od ciebie!*

WAKACYJNY
NADSZEDŁ CZAS
NIE WCHODŹ
Z OGIEM W LAS

